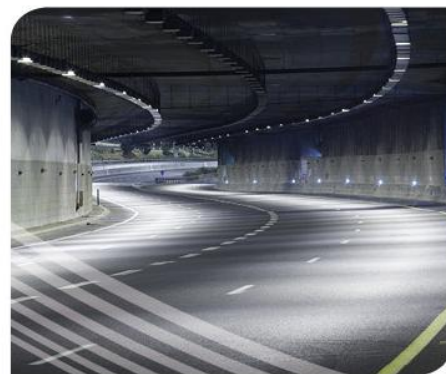

Republika Srbija
Ministarstvo za
evropske
integracije

Ovaj projekat
finansira
Evropska
Unija

PLAN UKLJUČIVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA (SEP)

**ŽELEZNIČKA PRUGA BEOGRAD–NIŠ, DEONICA III
PARAĆIN-TRUPALE (NIŠ)**

EU PPF
ser PROJECT PREPARATION FACILITY

KONTROLNI LIST DOKUMENTACIJE

Naručilac radova:	Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji (EUD)
Naziv projekta:	Podrška u pripremi projekata 9 (PPF9)
Država korisnik:	Republika Srbija
Institucija korisnica:	Ministarstvo za evropske integracije (MEI)
Broj ugovora o uslugama:	2020/415-787
Identifikacioni broj:	EUROPEAID/139687/DH/SER/RS

Ovaj projekat sprovodi SUEZ Consulting (SAFEGE) u konzorcijumu sa EGIS-om, EPEM-om i KPMG-em.

Dokument br.	XXX				
Naziv izveštaja					
Original	Izradili	Pregledali	Odobрили	Naručilac radova	Institucija korisnica (MEI)
Ime:					
Potpis:					
Datum:					
Naziv izveštaja					
Revizija br. 1	Izradili	Pregledali	Odobрили	Naručilac radova	Institucija korisnica (MEI)
Ime:					
Potpis:					
Datum:					

SPISAK SKRAĆENICA I AKRONIMA

EBRD	Evropska banka za obnovu i razvoj
EIB	Evropska investiciona banka
ESIA	Procena uticaja na životnu sredinu i društvo
ESS	(EIB) Standardi za životnu sredinu i društvo
ESMP	Plan upravljanja životnom sredinom i društvom
EU	Evropska unija
IPAM	Nezavisni mehanizam za odgovornost u vezi s projektima
MCTI	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
NTS	Netehnički rezime
PIU	Jedinica za sprovođenje projekta
PRs	(EBRD) Zahtevi za performanse
RAP	Plan aktivnosti za preseljenje
RPF	Okvir politike preseljenja
SEP	Plan uključivanja zainteresovanih strana
SEETO	Opservatorija za transport u Jugoistočnoj Evropi
SRI	Infrastruktura Železnica Srbije

Sadržaj

1.	Uvod.....	8
1.1	Lokacija i opis Projekta	9
1.2	Svrha i ciljevi SEP PLANA.....	17
1.3	SEP u odnosu na druga projektna dokumenta i faze	17
1.4	REZIME potencijalnih uticaja NA ŽIVOTNU SREDINU I DRUŠTVO	18
2.	PRAVNI OKVIR	20
2.1	Zahtevi nacionalnog zakonodavstva	20
2.2	Standardi za uključivanje zainteresovanih strana prema EIB-u i EBRD-u	21
2.3	Razlike između srpskog pravnog okvira i EIB Ekoloških i socijalnih standarda (ESS) i EBRD Zahteva Performansi (PR)	22
3.	IDENTIFIKACIJA I ANALIZA ZAINTERESOVANIH STRANA	24
3.1	Metodologija primenjena za identifikaciju pogođenih naselja i područja uticaja (Aol).....	25
3.2	Strane pogođene projektom (direktno i indirektno)	26
3.3	Ostale zainteresovane strane i kumulativni efekti	26
3.4	Ranjive ili ugrožene grupe	27
3.5	Razmatranje pitanja rodne ravnopravnosti.....	28
3.6	Spisak zainteresovanih strana.....	29
4.	REZIME PRETHODNIH AKTIVNOSTI UKLJUČIVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA	32
4.1.	Komunikacija sa zainteresovanim stranama – Objavljivanje netehničkog sažetka (NTS) železničke pruge Beograd – Niš, Deonica III Paraćin – Trupale (Niš)	35
4.2.	Javna prezentacija Nacrta prostornog plana za područje posebne namene.....	35
4.3.	Sastanci u opštinama pogođenim projektom (u svrhu pripreme SEP-a i SIA).....	36
5.	PROGRAM O OBJAVLJIVANJU INFORMACIJA I UKLJUČIVANJU ZAINTERESOVANIH STRANA	42
5.1	Strategija postavljanja informacija na javni uvid	42
5.2	Planirane konsultativne aktivnosti i metode.....	45
5.3	Predložena strategija uključivanja ranjivih grupa.....	47
6.	ODGOVORNOSTI ZA SPROVOĐENJE PROGRAMA UKLJUČIVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA ..	54
7.	MEHANIZAM ZA PODNOŠENJE ŽALBI.....	56
7.1	Pregled mehanizma za podnošenje žalbi.....	56
7.2	Procedura i administracija podnošenja žalbi	57
7.3	Odgovornosti JUP IŽS-a, monitoring i izveštavanje o žalbama.....	58
8.	MONITORING I IZVEŠTAVANJE.....	59
	Izveštavanje zainteresovanim stranama	59
8.1	Izveštavanje EIB-u i EBRD-u i interno izveštavanje u IŽS	59
	PRILOG 1: OBRAZAC ZA PODNOŠENJE ŽALBE.....	61

SPISAK TABELA

Tabela 1: Postojeće i planirane stanice i stajališta	13
Tabela 2: Postojeći i planirani prelazi na poddeonici Paraćin–Stalać	14
Tabela 3: Postojeći i planirani prelazi na deonici Đunis–Trupale	15
Tabela 4: Spisak zainteresovanih strana	30
Tabela 5: Rezime prethodnih aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana	32
Tabela 6: Dostupni načini komunikacije na lokalnom nivou	44
Tabela 7: Preliminarni raspored tehničkih sastanaka	45
Tabela 8: Upravljačke funkcije i odgovornosti u procesu uključivanja zainteresovanih strana	54
Tabela 9: Kontakt podaci IŽS PIU	58
Tabela 10: Indikatori monitoringa (indikatori performansi angažovanja zainteresovanih strana)	60

SPISAK SLIKA

Slika 1: Deonica Paraćin–Stalać	10
Slika 2: Deonica Đunis–Trupale, 1/2	10
Slika 3: Deonica Đunis–Trupale, 2/2	11
Slika 4: Indikativna organizacija mehanizma za podnošenje žalbi	57

Rečnik pojmova

Zona uticaja	Geografsko područje, zajedno sa ljudima i zajednicama koje se u njemu nalaze, a koje mogu biti pogođene aktivnostima projekta, bilo direktno ili indirektno, uključujući i uticaje povezanih projekata ili drugih razvojnih aktivnosti u okolini.
Konsultacije	Proces razmene informacija, dobijanja povratnih informacija i/ili saveta od zainteresovanih strana, kao i uzimanja tih mišljenja u obzir pri donošenju odluka o projektu i/ili definisanju ciljeva i strategija.
Procena uticaja na životnu sredinu i društvo (ESIA)	Proces identifikacije, predviđanja i procene pozitivnih i negativnih uticaja projekta na biološko-fizičko i ljudsko okruženje, kao i pronalaženje načina za izbegavanje, smanjivanje na minimum, ublažavanje i kompenzaciju (uključujući kompenzaciju u slučaju životne sredine i sanaciju kod društvenih uticaja), primenom hijerarhije ublažavanja. Ovaj proces uključuje konsultacije sa direktnim i indirektnim zainteresovanim stranama i izradu plana upravljanja životnom sredinom i društvom (ESMP) koji detaljno opisuje implementaciju mera ublažavanja.
Plan upravljanja životnom sredinom i društvom (ESMP)	Plan koji je deo ESIA i definiše mere potrebne za maksimalnu iskorišćenost projekta, izbegavanje, smanjivanje na minimum, ublažavanje i kompenzaciju (u slučaju životne sredine) ili sanaciju (u slučaju društvenih uticaja) bilo kakvih negativnih uticaja, zajedno sa procenom budžeta i troškova, izvorima finansiranja, kao i odgovarajućim institucionalnim, monitoring, izveštajnim i mehanizmima odgovornosti za pravilnu implementaciju i redovnu povratnu informaciju o usklađenosti sa planom.
Konsultant	Tim stručnjaka angažovan za sprovođenje istraživanja, podršku promoteru projekta u izradi dokumenata i realizaciji određenih aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana tokom faza projekta.
Mesna zajednica	Najmanja administrativna jedinica u Republici Srbiji, predstavljena predsednikom, zamenikom predsednika ili sekretarom Mesne zajednice.
Ostale zainteresovane strane (OZS)	Odnosi se na pojedince, grupe ili organizacije zainteresovane za projekat, zbog njegove lokacije, karakteristika, uticaja ili pitanja od javnog interesa (npr. regulatorna tela, državni organi, privatni sektor, naučna zajednica, akademska zajednica, sindikati, ženske organizacije, druge organizacije civilnog društva, kulturne grupe itd.).
Jedinica za upravljanje projektom (JUP)	Radna jedinica formirana od strane promotera projekta, zadužena za koordinaciju realizacije projekta. U ovom projektu, promoter je organizovan kroz sektor Infrastrukture Železnica Srbije (IŽS) za sprovođenje projekata finansiranih od strane EU.
Projekat	Rekonstrukcija i modernizacija železničke pruge Deonica III Paraćin – Trupale (Niš), železnička pruga Beograd-Niš.
Zainteresovane strane pogođene projektom (PAP)	Obuhvata pojedince, grupe ili lokalne zajednice koje su ili mogu biti pogođene projektom usled stvarnih uticaja ili potencijalnih rizika po njihovu fizičku okolinu, zdravlje, bezbednost, kulturne prakse, dobrobit ili izvore egzistencije.
Promoter projekta (korisnik)	Odgovorna državna institucija za sprovođenje projekta, u ovom slučaju Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Republike Srbije (MGS) i Infrastruktura Železnica Srbije (IŽS).
Plan aktivnosti za preseljenje (RAP)	Dokument usklađen sa principima i ciljevima politika međunarodnih finansijskih institucija za preseljenje, u kojem odgovorna institucija definiše procedure koje će primenjivati tokom eksproprijacije zemljišta, ograničenja u korišćenju zemljišta i preseljenja, kao i mere za ublažavanje negativnih efekata, kompenzaciju štete i pružanje razvojnih koristi osobama i zajednicama pogođenim projektom.
Okvir politike preseljenja (RPF)	Dokument koji definiše principe preseljenja, institucionalne aranžmane, kriterijume podobnosti, metode procene, mehanizme konsultacija i žalbi, procedure sprovođenja i monitoringa, kao i smernice za budžet, koji se primenjuju u pripremi specifičnih planova aktivnosti za preseljenje.

Rečnik pojmova

Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP)	Dokumentovani proces koji opisuje kako projekat identifikuje, uključuje i upravlja odnosima sa lokalnim zajednicama i drugim zainteresovanim stranama koje mogu imati koristi od projekta, biti pogođene ili biti zainteresovane za aktivnosti projekta tokom celog životnog ciklusa projekta. SEP definiše strategije i mere za identifikaciju zainteresovanih strana, komunikaciju, konsultacije, upravljanje žalbama i stavljanje na javni uvid informacija o projektu kako bi se osiguralo smisleno učešće, efikasna povratna informacija, transparentnost i jasan mehanizam za podnošenje žalbi kojim zainteresovane strane mogu izražavati zabrinutost i komentare.
---	---

1. Uvod

Projekat predstavlja rekonstrukciju i modernizaciju Deonice 3 (Paraćin – Trupale (Niš)) železničke pruge Beograd–Niš. Železnička pruga Beograd–Niš predstavlja jedan od najvažnijih saobraćajnih koridora u Republici Srbiji i ima značajnu ulogu u konceptu razvoja transportnog sistema. Značaj ove pruge ogleda se u važnosti veze Centralne i Zapadne Evrope sa Grčkom, Turskom i Bliskim istokom. Deo je SEETO (Transportne opservatorije za jugoistočnu Evropu) Koridora X i povezuje Centralnu i Zapadnu Evropu sa Grčkom, Turskom i Bliskim istokom, kao i deo indikativnog proširenja Osnovne (Trans-evropske transportne mreže) TEN-T železničke mreže na Zapadnom Balkanu.

Ceo Projekat rehabilitacije železničkog koridora Beograd–Niš (u daljem tekstu Koridor Projekat) predviđa modernizaciju i unapređenje postojeće, pretežno dvokolosečne pruge dužine 230 km, između Beograd Centar (Resnik) i Niša, preko Rasputnice G, Rakovice, Mladenovca i Lapova. Ovo je deo železničke pruge Beograd Centar – Državna granica (Tabanovce). Cilj projekta Koridora je postizanje projektne brzine do 200 km/h i unapređenje kvaliteta i efikasnosti putničkog i teretnog železničkog saobraćaja.

Železnička pruga Beograd–Niš predstavlja jedan od najvažnijih saobraćajnih koridora u Republici Srbiji. Deo je SEETO Koridora X (pan-evropskog železničkog koridora kroz Srbiju), kao TEN-T za Zapadni Balkan.

Koridor Projekat je podeljen na tri Deonice:

- **Deonica 1:** Beograd (Resnik) do Velika Plana,
- **Deonica 2:** Velika Plana do Paraćina,
- **Deonica 3:** Paraćin do Trupala (Niš), osim deonice Stalać – Đunis, koja nije deo ovog Projekta i nalazi se u naprednijoj fazi pripreme projekta. Napominje se da je krajnja tačka Projekta Trupale, ali se u planske svrhe ovaj deo često naziva Niš, jer je deo Beograd–Niš Koridor Projekta.

Ovaj Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP) se odnosi isključivo na Deonicu 3: Paraćin – Trupale.

Projekat je trenutno u fazi izrade Idejnog projekta, a informacije predstavljene u ovom dokumentu zasnovane su na osnovu dostupnih detalja u ovom trenutku. Projektom direktno upravlja Javno preduzeće Infrastruktura železnice Srbije (IŽS), koje je takođe odgovorno za operativno upravljanje u skladu sa srpskim zakonodavstvom. IŽS je državno preduzeće sa pozitivnim iskustvom u uključivanju zainteresovanih strana i sprovođenju projekata podržanih od strane međunarodnih finansijskih institucija.

Očekuje se da će projekat biti sufinansiran od strane Evropske investicione banke (EIB), Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) (zajedno „Zajmodavce“), kao i Evropske unije (EU) kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan ili druge EU mehanizme. Projekat je kategorizovan kao „visokorizičan“, kategorija „A“, u skladu sa Ekološkom i socijalnom politikom Grupe EIB (2022).

U skladu sa ovom klasifikacijom, izrađena je sveobuhvatna Studija o proceni uticaja na životnu sredinu i društvo (ESIA). Ova kategorizacija zahteva ne samo stavljanje na javni uvid ESIA studije i drugih ključnih dokumenata, već i sprovođenje značajnog i inkluzivnog procesa konsultacija sa zainteresovanim stranama.

Objavljivanje dokumentacije treba da predstavlja transparentan i proaktivan napor u uspostavljanju dijaloga – zainteresovanim stranama biće omogućeno da pregledaju informacije o projektu, postave pitanja i daju povratne informacije. Nositelac projekta, Infrastruktura železnice Srbije (IŽS), uz podršku kvalifikovanih stručnjaka, pažljivo će razmotriti sve komentare primljene tokom ovog procesa. Kada su komentari relevantni, oni mogu dovesti do izmena ESIA dokumenta, uključujući unapređenje mera ublažavanja uticaja ili drugih prilagođavanja projektnih rešenja, kako bi se obezbedilo da su primedbe zainteresovanih strana uzete u obzir i da se adekvatno upravlja potencijalnim uticajima.

Ovaj SEP je deo paketa dokumenata za stavljanje na javni uvid Projekta koji uključuje: Izveštaj o obimu (Scoping Report), Studiju o proceni uticaja na životnu sredinu i društvo (ESIA), Plan upravljanja uticajima na životnu sredinu i društvo (ESMP), Netehnički rezime ESIA studije (NTS), Okviru politiku preseljenja (RPF), Plan preseljenja (RAP), Plan upravljanja biodiverzitetom (BMP), Ocenu prihvatljivosti, Akcioni plan za zaštitu životne sredine i socijalna pitanja (ESAP), kao i prateće polazne studije.

Ovaj dokument predstavlja Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP) koji opisuje planirani proces konsultacija i uključivanja zainteresovanih strana za Projekat, kao i mehanizam za podnošenje žalbi zainteresovanih strana u vezi sa Projektom. IŽS će ažurirati SEP najmanje jednom godišnje, kako budu dostupne važne informacije o projektu, pri čemu će se ažuriranja odnositi i na promene u dinamici zainteresovanih strana, prihvatanju projekta i njihovim povratnim informacijama tokom svih faza projekta.

1.1 LOKACIJA I OPIS PROJEKTA

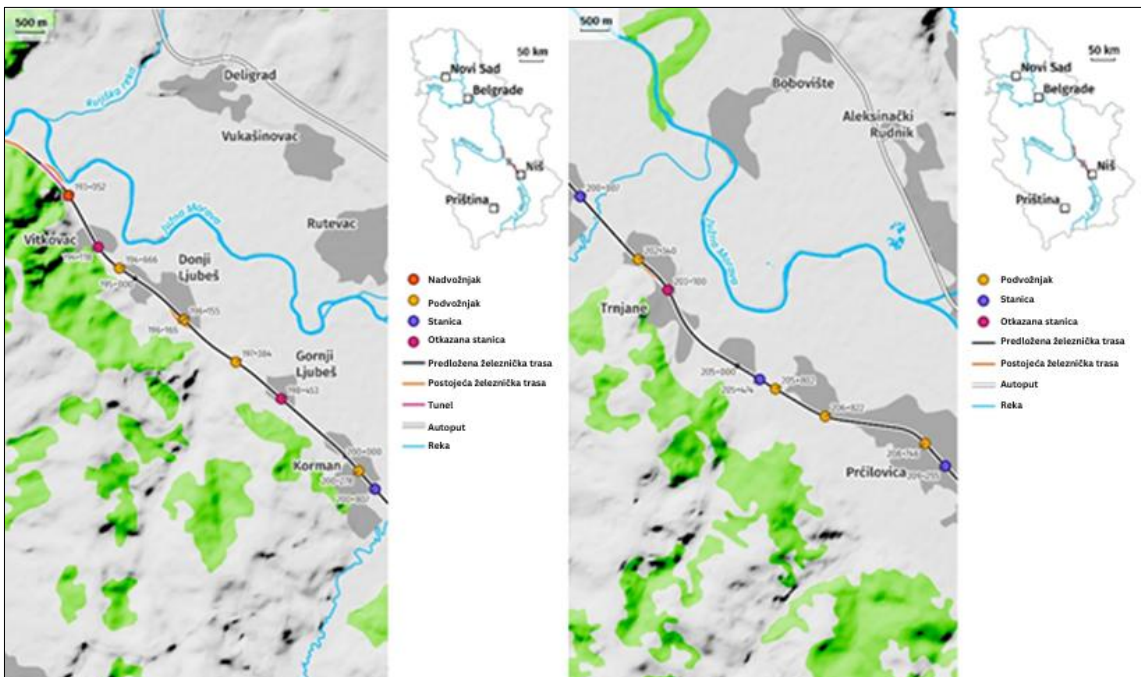
Ovaj Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP) odnosi se na Deonicu 3 Paraćin – Trupale (Niš) železničkog koridora Beograd–Niš, koji se sastoji od dve poddeonice:

- 1) Poddeonica Paraćin – Stalać**, od km 153+380 do km 174+171, ukupne dužine 20,8 km (prikazano na Slici 19.1),
- 2) Poddeonica Đunis – Trupale (Niš)**, od km 191+937,96 do km 229+642, ukupne dužine 37,7 km (prikazano na Slici 19.2 i 19.3).

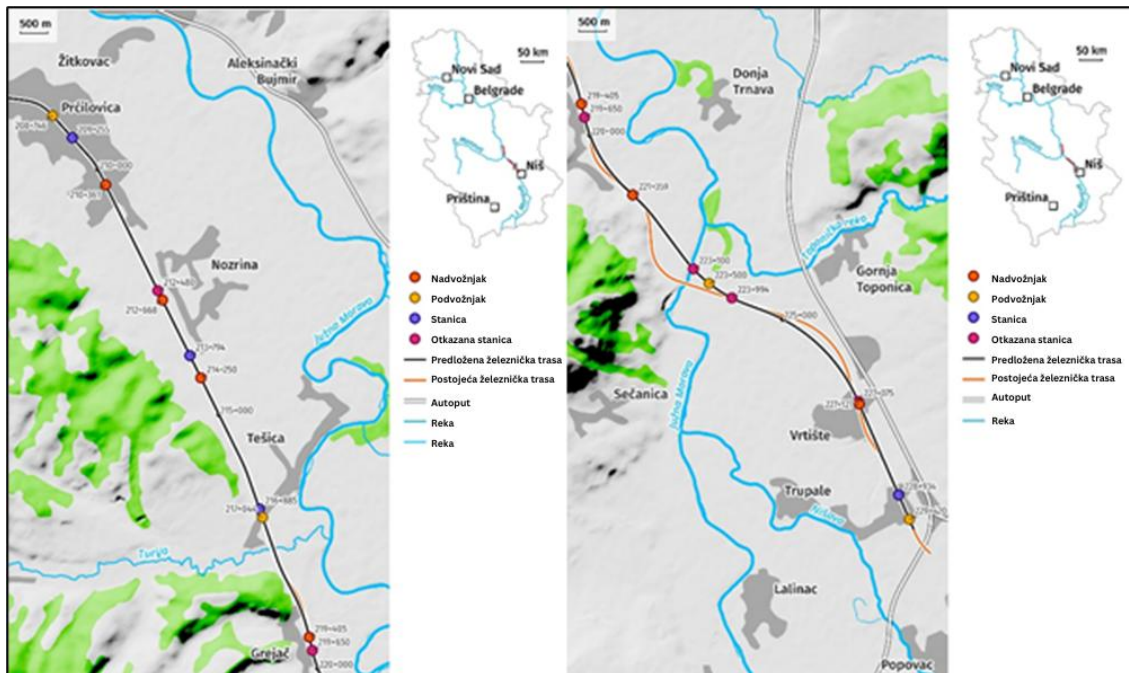
Deonica Stalać – Đunis između km 174+171 i km 191+938 nije deo ovog SEP-a, dok je SEP za ovu deonicu takođe dostupan i na sajtu IŽS.

Slika 1: Deonica Paraćin–Stalać

Slika 2: Deonica Đunis–Trupale, 1/2

Slika 3: Deonica Đunis–Trupale, 2/2

Poddeonica Paraćin–Stalać prolazi kroz dve opštine – Paraćin i Čičevac. Cela deonica uglavnom prati postojeću železničku prugu, osim kraćih odstupanja koja su neophodna radi poboljšanja radijusa krivina, a koja se nalaze na izlazu iz naselja Striža i na izlazu iz sela Čičevac. Deonica uglavnom prolazi kroz poljoprivredno zemljište, izuzev urbanih područja i sela.

Deonica Paraćin–Stalać počinje oko 1,8 km pre železničke stanice Paraćin i završava se 2,2 km pre železničke stanice Stalać. Prolazi kroz grad Paraćin i urbana naselja koja ka njemu gravitiraju Žabari i Striža sa desne strane. Stanica Paraćin biće rekonstruisana. Od Striže, koja se nalazi na periferiji Paraćina, do Čičevca, železnička pruga prolazi pored sela Ratare, Sikirica, Drenovac (koje je podeljeno na obe strane pruge) i Pojate, koje se graniči sa Čičevcem na severu. Stajalište Ratare–Sikirica biće unapređeno u stanicu, stanica Čičevac biće rekonstruisana, dok će stajalište Drenovac biti ukinuto. Na kraju, pruga nastavlja od Čičevca do obližnjeg sela Lučina, gde se deonica Paraćin–Stalać završava na izlazu iz sela Lučina. Stajalište Lučina biće ukinuto.

Deonica Đunis–Trupale (Niš) prolazi kroz tri opštine – Kruševac, Aleksinac i Niš. Potrebno je nekoliko odstupanja od postojeće trase pruge radi poboljšanja radijusa krivina, što utiče na poljoprivredno zemljište i objekte. Slično deonici Paraćin–Stalać, pruga prolazi kroz poljoprivredna područja, osim u urbanim sredinama i selima.

Deonica Đunis–Trupale počinje između Đunisa i Vitkovca, oko 2,1 km od stanice Vitkovac, a završava se na izlazu iz Trupala, oko 0,5 km od stanice Trupale. Deonica započinje sa oko 1,3 km dugim odstupanjem na desnoj (zapadnoj) strani postojeće trase, od čega je oko 1,1 km tunnelska konstrukcija, i ponovo se priključuje na postojeću trasu pre sela Vitkovac, koje je rasprostranjeno na obe strane pruge. Od stajališta Vitkovac, koje će biti ukinuto, nova trasa pravi kratko odstupanje sa postojeće pruge u poljoprivredno zemljište sa leve strane i nastavlja sa kratkim delom duž postojeće pruge do Donjeg Ljubeša, gde ponovo odstupa kroz objekte i poljoprivredno zemljište u selu Donji Ljubeš. Stajalište Donji Ljubeš biće ukinuto. Odsustupanje pruge nastavlja se nakon Donjeg Ljubeša oko 1 km kroz poljoprivredno zemljište i kuće u Srezovcu, gde nova trasa zadržava pravolinijski smer. Nakon ponovnog priključivanja na postojeću trasu, pruga prolazi kroz Gornji Ljubeš, koji je raspoređen na obe strane pruge. Stajalište Gornji Ljubeš biće ukinuto.

Nastavljajući postojećom trasom, železnica prolazi kroz poljoprivredno zemljište do sela Korman, a zatim do obližnjeg Trnjana, koja su takođe smeštena na obe strane pruge. Stanica Korman biće rekonstruisana, dok će stajalište Trnjane biti ukinuto. Postoji kratko, ali značajno odstupanje kroz privatne posede u Trnjanima. Od Trnjana železnica nastavlja postojećom trasom kroz poljoprivredno zemljište do Donjeg Adrovca, koji se nalazi sa desne strane pruge. Stanica Adrovac biće rekonstruisana. Zadržavajući postojeću trasu, nedaleko od Donjeg Adrovca pruga prolazi kroz naseljenu opštinu Aleksinac i pripojena naselja Prćilovica, Žitkovac i Moravac, koja su raspoređena na obe strane pruge. Stanica Aleksinac biće rekonstruisana. Od Moravca do obližnjih sela Stublina (levo), kao i Nozrina i Lužane (desno), pruga nastavlja postojećom trasom kroz poljoprivredno zemljište. Stajalište Nozrina biće ukinuto, dok će Lužane biti rekonstruisano.

Od Lužana do Tešice (koja se nalazi na obe strane pruge) i Bankovca (desno), pruga nastavlja postojećom trasom kroz poljoprivredno zemljište. Nakon Tešice i Bankovca, sve do sela Grejač (sa desne strane), trasa pruge odstupa preko poljoprivrednog zemljišta. Stajalište Tešica biće unapređeno u stanicu, dok će stajalište Grejač biti ukinuto. Nakon kratkog ponovnog priključivanja na postojeću trasu u selu Grejač, pruga ponovo odstupa kod obližnjeg Velikog Drenovca kroz poljoprivredno zemljište i šumu, zatim kratko dotiče postojeću trasu na periferiji Velikog Drenovca, i ponovo pravi značajno odstupanje prelazeći poljoprivredno zemljište, šumu i reku Južnu Moravu kod Supovca (sa desne strane), da bi stigla do sela Mezgraja (koje je raspoređeno na obe strane pruge). Supovački most i stajalište Mezgraja biće ukinuti.

U Mezgraji nova železnička pruga se ukršta sa postojećom trasom i nastavlja odstupanje kroz poljoprivredno zemljište do sela Vrtište (koje se nalazi na obe strane pruge). Stajalište Vrtište biće ukinuto. U Vrtištu se nova pruga ponovo ukršta sa postojećom trasom i odstupa kroz lokalno poljoprivredno zemljište i objekte sve do izlaza iz sela, gde se ponovo priključuje na postojeću trasu do obližnjeg sela Trupale (koje je raspoređeno na obe strane pruge). Stajalište Trupale biće unapređeno u stanicu. Deonica Đunis–Trupale (Niš) završava se na izlazu iz sela Trupale.

Idejni projekat ne predviđa značajnija odstupanja od postojeće trase na deonici Paraćin–Stalać, dok na deonici Đunis–Trupale postoje nekoliko značajnih odstupanja koja mogu imati potencijalno značajne socijalne uticaje na lokalne zajednice.

Tabela 1: Postojeće i planirane stanice i stajališta

Opština	Postojeće stanice i stajališta	Status nakon projekta	Linearna udaljenost do planiranih stanica	Planirani saobraćaj	Sadržaji za majke i decu
Paraćin	Stanica Paraćin	Ostaje		Internacionalni, regionalni	Da
	Stajalište Sikirica–Ratari	Ostaje, unapređenje u stanicu		Regionalni	Ne
	Stajalište Drenovac	Ukinuto	Približno 2,5 km do stanice Sikirica–Ratari		
Čičevac	Stanica Čičevac	Ostaje		Regionalni	Ne
	Stajalište Lučina	Ukinuto	Približno 2,6 km do stanice Čičevac		
Aleksinac	Stajalište Vitkovac	Ukinuto	Približno 5 km do stanice Đunis		
	Stajalište Donji Ljubeš	Ukinuto	Približno 5 km do stanice Korman ili Đunis		
	Stajalište Gornji Ljubeš	Ukinuto	Približno 4 km do stanice Korman ili Đunis		
	Stanica Korman	Ostaje		Regionalni	Ne
	Stajalište Trnjane	Ukinuto	Približno 2 km do stanice Korman		
	Stanica Adrovac	Ostaje		Samo teretni saobraćaj	N/A
	Stanica Aleksinac	Ostaje		Internacionalni, regionalni	Da
	Stajalište Nozrina	Ukinuto	Približno 3 km do Aleksinca, 1,6 km do Lužana		
	Stanica Lužane	Ostaje		Regionalni	Ne
	Stajalište Tešica	Ostaje, unapređenje u stanicu		Regionalni	Ne
Niš	Stajalište Vrtište	Ukinuto	Približno 2,6 km do Tešice		
	Stajalište Supovački most	Ukinuto	Približno 7,5 km do Tešice		
	Stajalište Mezgraja	Ukinuto	Približno 7,0 km do Tešice		
	Stajalište Trupale	Ostaje	Približno 2,5 km do Trupala	Regionalni	Ne

Tabela 2: Postojeći i planirani prelazi na poddeonici Paraćin–Stalać

Opština/Naselje	Naziv prelaza	Stacionaža	Postojeća ili nova lokacija	Status nakon projekta	Vrsta saobraćaja	Preusmerenje vozila [m]
Paraćin	Nadvožnjak 1	153+941,53	Nova (IIA No. 158 to Šumadija)	Nadvožnjak	Vozila, pešaci	N/A
Paraćin Zabare	Nivo prelaz	155+532	Postojeći (kod Šumadijske ulice)	Podvožnjak za pešake i bicikliste	Pešaci, biciklisti	Preusmereno na nadvožnjak 1, udaljenost 1591 m
Paraćin	Podvožnjak 2	155+991,45	Nova (kod ulice Majora Gavrilovića)	Podvožnjak	Vozila, pešaci, biciklisti	N/A
Paraćin	Podvožnjak 3	156+851,81	Nova (u blizini ulice Striška)	Podvožnjak	Vozila, pešaci	N/A
Paraćin	Nivo prelaz	156+860 appx	Postojeća (ulica Striška)	Zatvoren	N/A	N/A
Paraćin	Level crossing	157+350 appx	Postojeća (neformalni prelaz)	Zatvoren	N/A	N/A
Paraćin Striža	Podvožnjak 4	158+955,08	Postojeća (ulica Kralja Petra I)	Podvožnjak	Teretna vozila, pešaci	N/A
Paraćin	Nivo prelaz	162+128	Postojeća	Zatvoren	N/A	Preusmereno na podvožnjak 5 377 m
Paraćin Ratari	Podvožnjak 5	162+505,32	Nova (ulica Vožda Karađorđa)	Podvožnjak	Teretna vozila, pešaci	N/A
Paraćin Sikirica	Nivo prelaz	163+810	Postojeća (ulica Ravnogorska)	Zatvoren	N/A	Preusmereno na nadvožnjake 5/6 1305 m / 692 m
Paraćin Sikirica	Podvožnjak 6	164+502,60	Postojeća (ulica Branka Krsmanovića)	Podvožnjak	Teretna vozila, pešaci	N/A
Paraćin Drenovac	Podvožnjak 7	166+670	Postojeća (ulica Beogradska)	Podvožnjak	Teretna vozila, pešaci	N/A
Paraćin Drenovac	Nivo prelaz	168+180	Postojeća (ulica Marka Kraljevića)	Zatvoren	N/A	Preusmereno na podvožnjak 8 970 m
Ćičevac Pojate	Nadvožnjak 8	169+150,51	Nova (ulica Atarski Put)	Nadvožnjak	Poljoprivredna vozila (bez pešaka)	N/A
Ćičevac	Nadvožnjak 9	170+132,23	Nova (ulica Zmaj Jovina)	Podvožnjak	Vozila, pešaci	N/A
Ćičevac	Podvožnjak 10	171+793,08	Postojeća (ulica Železnička)	Underpass, single-lane	Vozila, pešaci	N/A
Ćičevac	Nadvožnjak 11	172+515,95	Nova (ulica Radnička)	Nadvožnjak	Teretna vozila, pešaci	N/A
Ćičevac	Podvožnjak 12	173+134,14	Nova (ulica Mirka Tomića)	Podvožnjak	Vozila, pešaci	N/A
Ćičevac	Nivo prelaz	173+678	Postojeća (ulica Moravska)	Podvožnjak	Pešaci, biciklisti	Preusmereno na nadvožnjak 12 521 m

Tabela 3; Postojeći i planirani prelazi na deonici Đunis–Trupale

Opština/Naselje	Naziv prelaza	Stacionaža	Postojeća ili nova lokacija	Status nakon projekta	Vrsta saobraćaja	Preusmerenje vozila [m]
Aleksinac Vitkovac	Nadvožnjak 1	193+051.67	Nova (ulica JNA)	Nadvožnjak	Vozila	N/A
Aleksinac Vitkovac	Nivo prelaz	194+105	Postojeća	Zatvoren		Preusmereno na podvožnjak 2, 560 m,
Aleksinac Vitkovac	Podvožnjak 2	194+665.63	Postojeća (ulica JNA–Save Kovačevića)	Podvožnjak	Vozila	N/A
Aleksinac Vitkovac	Nivo prelaz	194+975	Postojeća	Zatvoren		Preusmereno na podvožnjak 2, 310 m
Aleksinac Donji Ljubeš	Podvožnjak 3	196+164.67	Postojeća (ulica Jordana Pavlovića)	Podvožnjak	Vozila, pešaci	N/A
Aleksinac Donji Ljubeš	Nivo prelaz	196+550	Postojeća (ulica Dragomira Kostića)	Zatvoren		Preusmereno na podvožnjak 3, 386 m
Aleksinac Srezovac	Podvožnjak 4	197+383.93	Postojeća	Podvožnjak	Vozila, pešaci	N/A
Aleksinac Gornji Ljubeš	Nivo prelaz	198+450	Postojeća (ulica Dragomira Kostića)	Zatvoren		Preusmereno na podvožnjak 4, 1067 m
Aleksinac Korman	Podvožnjak 5	200+277.95	Postojeća (do ulice Kneza Lazara)	Podvožnjak	Vozila, pešaci	N/A
Aleksinac Korman	Nivo prelaz	200+360	Postojeća (do ulice Kneza Lazara)	Zatvoren		Preusmereno na podvožnjak 5, 83 m
Aleksinac Korman	Nivo prelaz	201+390	Postojeća	Zatvoren		Preusmereno na podvožnjake 6/7, 818 m / 2644 m
Aleksinac Trnjane	Podvožnjak 6	202+340.17	Postojeća (ulica Omladinska)	Podvožnjak	Teretna vozila, pešaci	N/A
Aleksinac Trnjane	Nivo prelaz	203+158	Postojeća	Zatvoren		Preusmereno na podvožnjake 6/7, 818 m / 2644 m
Aleksinac Donji Androvac	Podvožnjak 7	205+802.46	Postojeća (lokalni put)	Podvožnjak	Teretna vozila	N/A
Aleksinac Donji Androvac	Podvožnjak 8	206+821.81	Postojeća (ulica Deligradska)	Podvožnjak	Poljoprivredna vozila	N/A
Aleksinac Prčilovica	Nivo prelaz	207+885	Postojeća (ulica Vuka Karadžića)	Pešački tunel na 207+920	Pešaci	Preusmereno na podvožnjake 8/9, 1064 m / 860 m
Aleksinac Prčilovica	Nivo prelaz	208+715	Postojeća (lokalni put)	Zatvoren		Preusmereno na podvožnjak 9, 30 m

Opština/Naselje	Naziv prelaza	Stacionaža	Postojeća ili nova lokacija	Status nakon projekta	Vrsta saobraćaja	Preusmerenje vozila [m]
Aleksinac Žitkovac	Podvožnjak 9	208+746.36	Postojeća (ulica Milentija Popovića)	Podvožnjak	Vozila, pešaci, biciklisti	N/A
Aleksinac Moravac	Nadvožnjak 10	210+360.94	Postojeća (lokalni put do IIA br. 217)	Nadvožnjak	Vozila, pešaci	N/A
Aleksinac Nozrina	Nivo prelaz	212+480	Postojeća (lokalni put)	Zatvoren		Preusmereno na podvožnjak 11, 188 m
Aleksinac Nozrina	Nadvožnjak 11	212+668.35	Postojeća (put Stublina–Nozrina)	Nadvožnjak	Vozila, pešaci	N/A
Aleksinac Lužane	Nivo prelaz	213+756	Postojeća (lokalni put)	Zatvoren		Preusmereno na nadvožnjake 11/12, 1088 m / 493 m
Aleksinac Lužane	Nadvožnjak 12	214+249.68	Nova	Nadvožnjak	Vozila	N/A
Aleksinac Tešica	Nivo prelaz	215+710	Postojeća (poljoprivredni put)	Zatvoren		Preusmereno na prelaze 12/13, 1461 m / 1334 m
Aleksinac Tešica	Podvožnjak 13	217+044.45	Postojeća (državni put br. 217)	Podvožnjak	Teretna vozila, pešaci	N/A
Aleksinac Tešica	Nivo prelaz	218+270	Postojeća (ulica Cara Dušina)	Zatvoren		Preusmereno na prelaze 13/14, 1226 m / 1134 m N/A
Aleksinac Grejač	Nadvožnjak 14	219+404.75	Postojeća (lokalni put)	Nadvožnjak	Vozila	N/A
Aleksinac Grejač	Nivo prelaz	219+863	Postojeća (lokalni put)	Zatvoren		Preusmereno na nadvožnjak 14, 459 m
Aleksinac Veliki Drenovac	Podvožnjak 15	221+359.49	Postojeća (poljoprivredni put)	Nadvožnjak	Vozila	N/A
Crveni Krst (Niš) Mezgraja	Podvožnjak 16	223+500.00	Postojeća (ulica Peke Dapčevića)	Podvožnjak	Vozila	N/A
Crveni Krst (Niš) Mezgraja	Nivo prelaz	224+205	Postojeća (ulica Maršala Tita)	Podvožnjak na 224+180	Pešaci, biciklisti	Preusmereno na podvožnjak 16, 700 m
Crveni Krst (Niš) Vrtište	Nadvožnjak 17	227+126.66	Postojeća (ulica Beogradska)	Nadvožnjak	Vozila, pešaci, biciklisti	N/A
Crveni Krst (Niš) Vrtište	Nivo prelaz	227+850	Postojeća (lokalni put)	Zatvoren		Preusmereno na nadvožnjak 17, 724 m
Crveni Krst (Niš) Trupale	Podvožnjak 18	229+419.58	Postojeća (ulica Železnička)	Podvožnjak	Vozila, pešaci	N/A

1.2 SVRHA I CILJEVI SEP PLANA

Operacije i aktivnosti za koje se traži potencijalno finansiranje od EBRD-a i EIB-a podležu primeni njihovih relevantnih politika i zahteva.

Ekološka i socijalna politika EBRD-a (2019) predstavlja dokument koji usmerava posvećenost EBRD-a promociji „ekološki održivog i trajnog razvoja“ u svim oblastima njegovih investicionih i tehničkih aktivnosti. Ona definiše načine na koje se ta posvećenost u praksi i na projektima koje podržava EBRD sprovodi. Ekološka i socijalna politika EIB-a (2022) definiše smernice i principe grupisane u 11 tematskih oblasti (Ekološki i socijalni standardi), koje pokrivaju celokupni spektar ekoloških, klimatskih i socijalnih uticaja i pitanja, a kojih se mora poštovati pri sprovođenju projekata podržanih od strane EIB-a. Detaljan opis zahteva zajmodavaca nalazi se u poglavlju 2.

Kao odgovor na obavezu usklađenosti sa standardima EIB-a i EBRD-a, ovaj Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP) razvijen je kao ključna komponenta u planiranju, sprovođenju i radu projekta radi uspostavljanja dvosmernog kanala komunikacije sa zainteresovanim stranama koje mogu biti pogođene ili zainteresovane za Projekat tokom celokupnog životnog ciklusa.

Da bi se omogućilo da zainteresovane strane mogu iznositi primedbe i davati povratne informacije tokom celog životnog ciklusa Projekta, SEP predviđa uspostavljanje mehanizma za rešavanje žalbi koji će omogućiti obradu pritužbi i pružanje pravde. Detaljan opis mehanizma za rešavanje žalbi nalazi se u poglavlju 7.

Javne konsultacije za ovaj Projekat biće organizovane tokom celog životnog ciklusa, sprovedene na otvoren i transparentan način, bez spoljnog uticaja, mešanja, pritiska ili zastrašivanja. Informacije će biti dostupne i široko distribuirane svim zainteresovanim stranama u odgovarajućem formatu; biće obezbeđene mogućnosti za prikupljanje povratnih informacija, analizu i rešavanje komentara i primedbi. Strategija postavljanja na javni uvid informacija i konsultacija opisana je u poglavlju 5.

Posebna pažnja posvećena je ranjivim grupama, domaćinstvima i pojedincima, naročito ženama, mladima, Romima i starijim osobama. Detalji o podsticanju učešća ranjivih grupa nalaze se u poglavlju 3.4.

Ovaj SEP će održavati i ažurirati IŽS najmanje jednom godišnje.

1.3 SEP U ODNOSU NA DRUGA PROJEKTA DOKUMENTA I FAZE

Učešće zainteresovanih strana predstavlja ključnu komponentu celokupnog procesa izrade Procene uticaja na životnu sredinu i društvo (ESIA) i naknadne realizacije projektnih aktivnosti. Zbog direktne povezanosti između rezultata ESIA procesa i identifikacije potreba i zahteva u vezi sa uključivanjem zainteresovanih strana, ovaj Plan upravljanja komunikacijama sa zainteresovanim stranama (SEP) razvijen je uzimajući u obzir primedbe i potrebe lokalnog stanovništva koje su identifikovane tokom procesa izrade ESIA do sada.

Glavna svrha ovog SEP-a je da obezbedi sprovođenje smislenih konsultacija i razmenu informacija sa relevantnim zainteresovanim stranama tokom celokupne realizacije projekta od strane svih relevantnih aktera. U tu svrhu, ovaj SEP definiše metode i aktivnosti koje će biti sprovedene kako bi se obezbedio potpuni, jednaki i transparentni pristup objavljivanju informacija i dokumenata tokom svih faza projekta, kao i način na koji će sva komunikacija vezana za projekat biti dokumentovana i deljena sa relevantnim stranama.

Stoga, ovaj SEP uključuje aktivnosti u vezi sa komunikacijom i stavljanjem na javni uvid dokumenata koje će sprovesti IŽS tokom narednih faza i aktivnosti projekta, sve u skladu sa aktivnostima identifikacije i ublažavanja uticaja koje predlaže ESIA, a koje uključuju:

- Dodatna istraživanja i ankete neophodne za kompletiranje sveobuhvatnog opisa stanja životne sredine, društvenih uslova i kulturnog nasleđa;
- Identifikacija i procena uticaja na životnu sredinu, socio-ekonomske uslove i kulturno nasleđe;
- Izrada mera za ublažavanje negativnih i unapređenje pozitivnih uticaja, kao i procedure monitoringa;
- Priprema Plana upravljanja životnom sredinom i društvenim aspektima (ESMP);
- Izrada Akcionog plana preseljenja (RAP); i

U trenutku izrade ovog SEP-a, realizacija faze ESIA za ovaj projekat je u toku. To znači da će zainteresovane strane tokom ove faze imati priliku da daju komentare i postavljaju tehnička i druga pitanja ekspertima koji pružaju podršku IŽS-u. IŽS, uz adekvatnu podršku Ekspertskog tima¹, treba da sprovede planirane aktivnosti uključenja zainteresovanih strana propisane ovim dokumentom, u skladu sa rokovima i planom definisanim u programu uključenja zainteresovanih strana.

Nakon zvaničnog usvajanja Studije o eksproprijaciji i Izveštaja ESIA, IŽS će, uz podršku Ekspertskog tima, razviti Akcioni plan preseljenja (RAP).

Shodno tome, svi navedeni dokumenti, zajedno sa svim dodatnim dokumentima i zvaničnim studijama životne sredine i društva koje budu potrebne ili razvijene za ovaj projekat, biće objavljeni na način opisan u SEP-u.

1.4 REZIME POTENCIJALNIH UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU I DRUŠTVO

Potencijalni ekološki i socijalni uticaji na nivou Projekta, koji su identifikovani tokom faze definisanja obima (scoping) i ESIA, i predstavljaju ključne teme za aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana, uključuju, ali nisu ograničeni na sledeće:

- Trajno i privremeno otuđenje zemljišta;
- Fizičko ili ekonomsko iseljenje, gubitak imovine, gubitak izvora prihoda i s tim povezane procedure naknade;
- Uticaji usled zatvaranja stanica/stajališta;
- Uticaji vezani za zatvaranje postojećih i izgradnju novih železničkih prelaza u nivou;
- Uticaji prekida povezanosti;
- Privremena ograničenja pristupa obradivom zemljištu;
- Priliv radne snage;
- Privremene obustave i preusmeravanja železničkih pruga i pristupnih puteva;
- Zdravlje i bezbednost zajednice tokom građevinskih radova;

¹Stručni tim sastavljen je od eksperata iz različitih oblasti, uključujući stručnjake za zaštitu životne sredine i društvena pitanja

- Potencijalni uticaji na kvalitet vazduha usled kretanja vozila i opreme, zemljanih radova, otvorenih gomila humusa i otpada, kao i rada motora sa unutrašnjim sagorevanjem;
- Buka, prašina, stvaranje otpada i ometanje saobraćaja zbog građevinskih vozila i mašina;
- Stvaranje lokalnih prihoda kroz zapošljavanje radnika iz lokalnih zajednica na projektu;
- Dodata vrednost projekta i benefiti za zajednicu i pružena podrška.

Za više informacija o proceni socijalnog uticaja, pogledati Poglavlje 19 Studije o proceni uticaja na životnu sredinu i društvo (ESIA) i Netehnički rezime. Oba dokumenta predstavljaju deo paketa za stavljanje na javni uvid informacija o Projektu.

2. PRAVNI OKVIR

2.1 Zahtevi nacionalnog zakonodavstva

Kao kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, Srbija aktivno radi na usklađivanju svojih standarda zaštite životne sredine sa propisima EU, uključujući i one koji se odnose na uključivanje zainteresovanih strana. Iako u Srbiji nema posebnog, jedinstvenog zakona koji reguliše učešće građana, značaj ove teme je ugrađen u niz zakonskih akata.

Ustav Republike Srbije (2006, sa izmenama iz 2021), kao najviši pravni akt, zastupa principe vladavine prava, socijalne pravde, građanske demokratije i zaštite ljudskih i manjinskih prava, sa snažnom opredeljenošću ka evropskim vrednostima. Ustav garantuje pravo na zdravu životnu sredinu i pravovremeni pristup informacijama o njenom stanju, kao i slobodu mišljenja i izražavanja, uključujući pravo na traženje, primanje i prenošenje informacija i ideja različitim sredstvima.

Srbija poseduje specifične zakone sa zahtevima u vezi sa stavljanjem na javni uvid informacija i transparentnošću:

- Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja (2004, sa izmenama iz 2021) propisuje da su državne institucije, društvena udruženja i službena lica obavezni da svakoj osobi omoguće pristup i upoznavanje sa dokumentima od javnog značaja, osim u slučajevima predviđenim zakonom. Ovim zakonom regulišu se prava pristupa informacijama od javnog značaja koje poseduje javna vlast, u cilju ostvarivanja i zaštite javnog interesa za saznanjem, kao i postizanja slobodnog demokratskog poretka i otvorenog društva. Na osnovu ovog zakona pristup informacijama se daje svim zainteresovanim stranama, uključujući svaku fizičku ili pravnu osobu na osnovu pismenog zahteva, osim ako nije drugačije uređeno zakonom. Najkasnije u roku od 15 dana od prijema zahteva, nadležni organ obaveštava podnosioca zahteva da li su tražene informacije dostupne i omogućava pristup dokumentu koji sadrži tražene informacije ili izdaje ili šalje kopiju dokumenta podnosiocu zahteva, u zavisnosti od slučaja.
- Zakon o javnom informisanju i medijima (2023) propisuje da su javne informacije slobodne i nisu podložne cenzuri, kao i da javnost ima pravo i interes da bude informisana o pitanjima od javnog značaja.

Pored navedenih, ključni zakonski akti koji regulišu aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana i građana uključuju, ali nisu ograničeni na:

- Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu (2024) koji daje kategorizaciju industrija i projekata, identifikuje vrste ekoloških procena koje se zahtevaju u skladu sa kategorijama, propisuje procedure za postavljanje na javni uvid, prezentaciju i zahteve za konsultacije, i postavlja ih kao obavezne;
- Zakon o planiranju i izgradnji (2009, sa izmenama iz 2023) koji propisuje dva tipa instrumenata za uključivanje i javni uvid za sve prostorne i urbanističke planove. Rani javni uvid i javni uvid su mehanizmi kroz koje zainteresovane strane mogu dobiti informacije o osnovnom konceptu i predlogu planskog dokumenta. Dokumenti se javno izlažu tokom roka za uvid od 15 do 30 dana, nakon čega slede javne konsultacije;
- Zakon o eksproprijaciji (1995, sa izmenama iz 2016) omogućava državnim institucijama da pribave imovinu za projekte od javnog interesa, uz istovremenu zaštitu interesa svih lica koja imaju imovinska prava na imovini koja se ekspropriše. Procedura uključuje angažovanje zainteresovanih strana tokom celog procesa, koji počinje proglašenjem javnog interesa i traje do isplate naknade. Zakon o eksproprijaciji propisuje prava pogođenih vlasnika na žalbu u različitim fazama postupka eksproprijacije, uključujući upravne i sudske žalbe (protiv odluke o utvrđivanju javnog interesa, rešenja o eksproprijaciji i u vezi sa vrstom ili visinom naknade).

Srbija je takođe ratifikovala Arhusku konvenciju o pristupu informacijama, javnom učešću u donošenju odluka i pristupu pravdi u pitanjima životne sredine. Konvencija se primenjuje kako na državne organe, tako i na druge fizičke i pravne osobe koje imaju javne odgovornosti ili funkcije ili pružaju javne usluge.

2.2 Standardi za uključivanje zainteresovanih strana prema EIB-u i EBRD-u

EBRD i EIB prepoznaju značaj uključivanja zainteresovanih strana kao ključnog elementa dobre međunarodne prakse i društveno odgovornog poslovanja. Takvo uključivanje predstavlja i način za unapređenje ekološke i socijalne održivosti projekata. Posebno je efikasno uključivanje zajednice od suštinskog značaja za uspešno upravljanje ekološkim i socijalnim rizicima i uticajima projekta. Uključivanje zainteresovanih strana je od ključnog značaja za ostvarivanje poboljšanih koristi zajednice od projekta.

Priprema ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana (SEP) uzela je u obzir odredbe Ekološke i socijalne politike EBRD-a (2019) i Politike i Direktive o pristupu informacijama (2019), kao i Ekološke i socijalne standarde EIB-a, grupisane u 11 tematskih oblasti koje pokrivaju celokupan spektar ekoloških, klimatskih i socijalnih uticaja i pitanja.

Za uključivanje zainteresovanih strana na ovom projektu, pored nacionalnih zahteva, biće primenjivi sledeći elementi EBRD PR 10 i EIB ESS 2.

Identifikacija i analiza zainteresovanih strana: Prvi korak u uspešnom uključivanju zainteresovanih strana jeste identifikacija različitih pojedinaca i grupa koje (i) su pogođene ili bi mogle biti pogođene (direktno ili indirektno) projektom (pogođene strane), ili (ii) mogu imati interes za projekat (ostale zainteresovane strane), uz posebnu pažnju prema pojedincima i grupama koje su u nepovoljnom položaju ili imaju ranjivi status.

Plan uključivanja zainteresovanih strana: Klijenti EBRD-a i EIB-a obavezni su da razviju Plan uključivanja zainteresovanih strana koji će definisati način na koji će se tokom pripreme i sprovođenja projekta vršiti komunikacija sa identifikovanim zainteresovanim stranama, uključujući i predviđeni postupak za rešavanje žalbi.

Objavljivanje informacija i konsultacije: Prema klasifikaciji rizika EBRD-a, projekti kategorije A (uključujući i ovaj projekat) zahtevaju sprovođenje sveobuhvatne procene ekoloških i socijalnih uticaja (ESIA). Zahtevi za stavljanjem na javni uvid informacija i konsultacijama moraju biti ugrađeni u svaku fazu ESIA procesa. Projekti kategorije A zahtevaju period dostupnosti na javnom uvidu od najmanje 120 dana. Pored toga, zahtevi EIB-a propisuju izradu kompletne ESIA u skladu sa klasifikacijom projekata baziranom na Prilogu I i II Direktive o proceni uticaja na životnu sredinu (EIA Direktiva).

Objavljivanje informacija: Objavljivanje relevantnih informacija o projektu pomaže zainteresovanim stranama da bolje razumeju rizike, uticaje i prilike povezane sa projektom. IŽS će dostavljati na javni uvid relevantne informacije o projektu na lokalnom jeziku/jezicima, na način koji je pristupačan i kulturno prilagođen, uzimajući u obzir specifične potrebe grupa koje su na različit ili nesrazmeran način pogođene projektom, kao i grupa sa posebnim zahtevima za informacijama.

Kvalitetni konsultativni proces: Proces konsultacija sa pogođenim stranama biće sproveden na inkluzivan i kulturno primeren način, koji odražava stavove i specifične potrebe različitih grupa. Smislene konsultacije sprovediće se kontinuirano, kako se priroda problema, uticaja i prilika bude menjala.

Kontinuirano izveštavanje relevantnih zainteresovanih strana: Obezbeđivanje informacija identifikovanim zainteresovanim stranama mora se vršiti na kontinuiranoj osnovi, u skladu sa prirodom Projekta i njegovim

nepovoljnim ekološkim i socijalnim uticajima i pitanjima, kao i nivoom javnog interesovanja tokom celog životnog ciklusa Projekta.

Mehanizam za rešavanje žalbi: Uspostavljanje efikasnog mehanizma za rešavanje žalbi radi prijema i olakšavanja rešavanja primedbi i pritužbi zainteresovanih strana, naročito u vezi sa ekološkim i socijalnim aspektima projekta. Naručilac će uspostaviti efikasan mehanizam za rešavanje žalbi što je ranije moguće u procesu razvoja projekta.

Politika i Direktiva EBRD-a o pristupu informacijama (2019) Postavlja pravila za dostavljanje na javni uvid informacija i konsultacije sa javnošću kako bi se ispunila posvećenost EBRD-a unapređenju transparentnosti i odgovornosti, poboljšanju komunikacije sa pogođenim zainteresovanim stranama i negovanju dobrog upravljanja u vezi sa svim svojim operacijama i aktivnostima. Projekat će biti dostupan za javni uvid na zvaničnoj internet stranici EBRD-a u skladu sa ovom Politikom.

*„Svi projekti koje finansira EBRD moraju biti strukturirani tako da ispunjavaju zahteve **Ekološke i socijalne politike** EBRD-a, koja obuhvata deset zahteva za performanse (PR) za ključne oblasti ekološke i socijalne održivosti koje projekti moraju ispuniti, uključujući PR10 – Objavljivanje informacija i uključivanje zainteresovanih strana. Pored toga, **Nezavisni mehanizam za odgovornost projekata EBRD-a (IPAM)**, kao nezavisni alat poslednje instance, ima za cilj da olakša rešavanje socijalnih, ekoloških i pitanja javnog uvida koje postavljaju ljudi pogođeni projektom i organizacije civilnog društva u vezi sa projektima finansiranim od strane EBRD-a, među zainteresovanim stranama projekta, ili da utvrdi da li je Banka postupila u skladu sa svojom Ekološkom i socijalnom politikom i projektnim specifičnim odredbama svoje **Politike pristupa informacijama**; te, gde je primenjivo, da reši postojeće neusklađenosti sa ovim politikama i spreči buduće neusklađenosti Banke.“*

Politika transparentnosti Grupe EIB (2022) zasniva se na sledećim vodećim principima: **otvorenost; izgradnja poverenja i zaštita osetljivih informacija; spremnost na slušanje i angažovanje.** Pored toga, ova politika snažno podstiče **nediskriminaciju i ravnopravan tretman**, pri čemu se navodi da „Svaki član javnosti ima pravo da zahteva i dobije pravovremene informacije/dokumenta od EIB-a bez straha od bilo kakvih odmazdi. Prilikom razmatranja takvog zahteva za informacijama/dokumentima, EIB ne pravi diskriminaciju niti daje poseban privilegovani pristup informacijama/dokumentima“.

EIB je deo **Politike mehanizma za rešavanje žalbi Grupe EIB**, koja „priznaje pravo članova javnosti da podnesu žalbu u vezi sa navodnim nepravilnostima u radu EIB-a i pruža javnosti alat za alternativno i preventivno rešavanje sporova. Svaka fizička ili pravna osoba koja navodi slučaj nepravilnog postupanja Grupe EIB, uključujući neuspeh u ispunjavanju obaveza prema Politici transparentnosti, može podneti žalbu Mehanizmu za rešavanje žalbi Grupe EIB u roku od godinu dana od datuma kada je podnosilac žalbe mogao razumno saznati za činjenice na kojima se zasniva žalba.“

2.3 Razlike između srpskog pravnog okvira i EIB Ekoloških i socijalnih standarda (ESS) i EBRD Zahteva Performansi (PR)

Identifikovane su sledeće razlike između zakonodavstva Republike Srbije i zahteva EBRD-a/EIB-a:

- Obe finansijske institucije zahtevaju izradu Plana uključivanja zainteresovanih strana, koji će usmeravati postavljanje na javni uvid projektne dokumentacije i konsultacije sa pogođenim licima i ostalim zainteresovanim stranama;
- Obe institucije zahtevaju proaktivan pristup u prikupljanju mišljenja javnosti, identifikaciji i uključivanju svih zainteresovanih strana, za razliku od reaktivnog pristupa, tj. odgovaranja samo na dostavljene komentare/pitanja i rešavanja problema nakon što su oni podneti;

- Posebna pažnja se od EBRD-a i EIB-a zahteva u identifikaciji i uključivanju ranjivih grupa;
- Konsultacije sa licima pogođenim otuđenjem zemljišta treba da budu kontinuirane tokom celog životnog ciklusa projekta, u skladu sa zahtevima EBRD-a i EIB-a;
- EBRD i EIB zahtevaju uspostavljanje i sprovođenje posebnog mehanizma za rešavanje žalbi projekta (pristupačnog svim zainteresovanim stranama, uključujući ranjive grupe), pored nacionalnih upravnih i sudskih procedura za rešavanje žalbi;
- Konsultacije sa zainteresovanim stranama, prema zahtevima EBRD-a i EIB-a, treba da budu kontinuirane tokom trajanja projekta, za razliku od konsultacija koncentrisanih samo u periodu dobijanja dozvola.

Ovaj Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP) razvijen je kako bi se rešile navedene razlike i obezbedilo da svi zahtevi EBRD-a i EIB-a u vezi sa uključivanjem zainteresovanih strana budu adekvatno ispunjeni kroz projekat.

3. IDENTIFIKACIJA I ANALIZA ZAINTERESOVANIH STRANA

Identifikacija i analiza zainteresovanih strana sprovedena je u skladu sa principima definisanim u Ekološkim i socijalnim standardima EIB-a (ESS) iz 2022. godine i Ekološkom i socijalnom politikom EBRD-a (ESP) iz 2019. godine. Dve glavne kategorije zainteresovanih strana obuhvataju Strane pogođene projektom i Ostale zainteresovane strane, zajedno sa odgovarajućim podkategorijama. Pored toga, u okviru ovog SEP-a identifikovane su i ranjive/ugrožene strane, za koje je razvijen i prikazan prilagođeni pristup konsultacijama u odgovarajućem poglavlju. Tako su u okviru ovog SEP-a razmatrane sledeće grupe zainteresovanih strana:

I Strane pogođene projektom (PAP) predstavljaju one koji će verovatno biti pogođeni projektom (direktno ili indirektno) zbog njihove izloženosti rizicima i uticajima projekta povezanim sa ekonomskim i fizičkim preseljenjem, izvorima prihoda, zdravljem i bezbednošću zajednice, ekološkim uticajima, radnim uslovima, kao i kulturnim i istorijskim vrednostima. Ova grupa obuhvata pojedince, domaćinstva, pravna lica ili druge grupe u lokalnim zajednicama na području projekta koje će biti izložene ekološkim i/ili socijalnim uticajima projekta. Zbog njihove neposredne „uključenosti“ u projekat kao direktnih „primalaca“ projekta, ova grupa predstavlja primarne zainteresovane strane koje treba uključiti u sve konsultacije vezane za projekat, budući da je prepoznata kao grupa sa neposrednim i najvažnijim potrebama i zahtevima tokom svih faza projekta.

Pored toga, važno je napomenuti da ova grupa obuhvata sledeće podkategorije:

- **Direktno pogođene strane** su izložene uticajima projekta koji se odmah manifestuju u neposrednoj zoni projekta. To su, na primer, osobe pogođene otuđenjem zemljišta ili objekata, preduzetnici i zaposleni pogođeni ekonomskim iseljenjem itd.;
- **Indirektno pogođene strane** su osobe koje će tokom vremena trpeti posledice koje nisu neposredni uticaji, usled poremećaja ili promena u ekonomiji, kritičnoj infrastrukturi, osnovnim uslugama kao što su transport, komunalije, socijalne i zdravstvene usluge. To su, na primer, vlasnici lokalnih kafića, prodavnica i slično, koji će biti pogođeni prisustvom radnika angažovanih na projektu;
- Ova kategorija obuhvata i predstavnike zajednica koji su u mogućnosti da pruže informacije i izraze opšte stavove zajednica pogođenih projektom, čak i ako sami nisu direktno pogođeni (na primer: predsednik Mesne zajednice).

II. Ostale zainteresovane strane (OIP) su pojedinci, grupe i organizacije koje imaju relevantan interes, uticaj ili učešće u projektu:

- Zainteresovane strane koje imaju interes ili uticaj na projekat: To su ljudi ili institucije koje nisu nužno pogođene projektom u smislu da se nalaze na području projekta, ali imaju snažan interes za projekat, kao što su akademske institucije, nevladine organizacije, poslovna udruženja, sindikati ili branitelji ljudskih prava;
- Zainteresovane strane koje učestvuju u projektu: Ova kategorija obuhvata (i) institucije, grupe i pojedince koji imaju različite uloge u projektu, kao što su vlasti uključene u odobravanje, inspekciju ili sprovođenje aspekata projekta i (ii) angažovane izvođače radova i radnu snagu.

III. Ranjivi/ugroženi pojedinci, domaćinstva ili grupe obuhvataju one kod kojih postoji verovatnoća da će biti nepovoljno pogođeni uticajima projekta i/ili imaju ograničenije mogućnosti u odnosu na druge da aktivno učestvuju u konsultacijama vezanim za projekat i/ili ostvare koristi od projekta. Ranjive osobe su češće isključene iz procesa konsultacija ili nisu u mogućnosti da u potpunosti učestvuju u njemu, te im stoga mogu biti potrebne posebne mere i/ili pomoć kako bi to ostvarile. Status ranjivosti ili ugroženosti ovih pojedinaca i/ili grupa može dovesti do toga da budu različito ili nesrazmerno pogođeni projektom. Zbog toga je identifikacija ovih zainteresovanih strana od ključnog značaja za razvoj i prilagođavanje sredstava i alata komunikacije i uključenja, kako bi im se obezbedili

pravični i jednaki uslovi i mogućnosti za učešće u konsultacijama i stavljanju na javni uvid informacija vezanih za projekat. U tom kontekstu, ova grupa obuhvata sledeće članove zajednice/predstavničke grupe:

- učenici škola
- penzioneri
- starije osobe i osobe sa invaliditetom
- osobe koje žive same ili bez podrške
- osobe sa ograničenom pokretljivošću, osobe sa oštećenjima vida i/ili sluha
- osobe kojima je potrebna redovna psihosocijalna podrška
- osobe sa hroničnim bolestima (npr. osobe kojima je potreban redovan pristup dijalizi, gerijatrijskim uslugama itd.)
- domaćinstva sa samohranom roditeljkom/roditeljem
- žene i deca/mladi bez roditeljskog staranja
- osobe sa niskim nivoom pismenosti i znanjem o informaciono-komunikacionim tehnologijama
- Romi
- ekonomski marginalizovane i ugrožene grupe, osobe koje žive ispod granice siromaštva

3.1 Metodologija primenjena za identifikaciju pogođenih naselja i područja uticaja (Aol)

Cilj procesa identifikacije zainteresovanih strana jeste jasna razgraničenost pomenutih grupa zainteresovanih strana i prilagođavanje sredstava za uključivanje, konsultacije i objavljivanje informacija njihovim potrebama i očekivanjima.

Da bi se olakšala početna identifikacija pogođenih zajednica, primenjen je niz kriterijuma na osnovu „udaljenosti“ prilikom određivanja područja uticaja (Aol). Identifikacija Aol zasniva se na predlogu trase iz Idejnog projekta (koji je razvijen na osnovu prostorne planske dokumentacije), prateće infrastrukture, javnih usluga i komunalija, postojećih železničkih aktivnosti, tipa i lokacije očekivanih uticaja. Analiza ovih faktora ukazuje da se Aol može odrediti kombinovanjem sledećih kriterijuma:

- Linearni koridor između pogođenih opština i zajednica unutar koridora;
- Područje direktnog fizičkog obuhvata;
- Širina od 8 m levo i desno od ose u ruralnim područjima i 6 m u urbanim područjima, računajući od ose spoljne šine (uz dodatnu zonu od 4 m) za potrebe eksproprijacije;
- Zona od 2 km oko granice označenog fizičkog zahvata;
- Uticaji na kulturno nasleđe obuhvataju koridor širine 500 m sa svake strane planirane trase železnice;
- Prelazi pruge u nivou;
- Stanice i stajališta;
- Pristupni i transportni putevi;
- Svaki prateći objekat;
- Objekti za privremene građevinske radove i objekti za trajnu eksploataciju;
- Sve prenosne linije.

Pored tehničkih ulaznih podataka, kao i svih prethodnih aktivnosti u vezi sa uključivanjem zainteresovanih strana sprovedenih tokom prethodnih godina, direktne konsultacije u svrhu izrade Plana uključivanja zainteresovanih strana (SEP) i Procene uticaja na društvo (SIA) održane su sa svim lokalnim zajednicama duž zone obuhvata projekta. Sastanci su održani u maju 2025. godine i bili su usmereni na direktne konsultacije sa stranama pogođenim projektom (PAP) koje žive na području projekta, sa ciljem prikupljanja njihovih stavova u vezi sa

očekivanjima od projekta i identifikacije njihovih pojedinačnih i/ili grupnih potreba i zahteva vezanih za komunikaciju o projektu, kao i izbegavanjem i/ili ublažavanjem uticaja projekta.

Važno je naglasiti da identifikacija i analiza zainteresovanih strana treba da se sprovodi tokom celog životnog ciklusa projekta, kako bi se uzeli u obzir svi eventualni pomaci u dinamici zajednica. Spisak grupa zainteresovanih strana redovno se pregleda i ažurira, što se ostvaruje kroz redovnu saradnju između IŽS, lokalnih opština i izvođača radova, pri čemu će tabela koja prikazuje zainteresovane strane biti periodično ažurirana kako bi odražavala sve izmene u sastavu zainteresovanih strana na području projekta, kao i planirane aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana i pripadajuće rokove za sprovođenje tih aktivnosti.

3.2 Strane pogođene projektom (direktno i indirektno)

Strane pogođene projektom (PAP) verovatno obuhvataju sledeće grupe zainteresovanih strana:

- a. **Domaćinstva pogođena fizičkim iseljenjem, uključujući zaposlene u IŽS koji su zakupci;**
- b. **Domaćinstva pogođena ekonomskim iseljenjem;**
- c. **Preduzeća i zaposleni** pogođeni fizičkim iseljenjem, uključujući poljoprivrednike;
- d. **Preduzeća i zaposleni** pogođeni ekonomskim iseljenjem, uključujući poljoprivrednike;
- e. **Lokalna zajednica i osobe** koje žive u područjima gde će se izvoditi radovi na projektu i koje su pogođene gubitkom pristupa infrastrukturi, ograničenjem komunalnih usluga, javnih servisa, zatvaranjem stajališta/stanica, bukom, prašinom, oštećenjima, emisijama, vibracijama itd.;
- f. **Ranjive grupe, domaćinstva i pojedinci (videti poglavlje 3.4 za detaljniju analizu);**
- g. **Opštine pogođene projektom i nadležna odeljenja;**
- h. **Preduzeća u području projekta** čije zemljište i/ili objekti nisu predmet ekonomskog i/ili fizičkog iseljenja, ali koja mogu doživeti gubitak pristupa svojim prostorijama, logističke probleme usled promena pristupnih puteva, promene u lancu snabdevanja usled ekonomskog i/ili fizičkog iseljenja drugih preduzeća;
- i. **Putnici**, uključujući svakodnevne putnike (učenike, srednjoškolce, zaposlene u obližnjim gradovima), operatere železničkog prevoza i turiste.

3.3 Ostale zainteresovane strane i kumulativni efekti

Ostale zainteresovane strane (OIP) u vezi sa ovim projektom identifikovane su na osnovu šireg konteksta i potrebe i/ili volje za direktnim ili indirektnim uključenjem relevantnih aktera u projekat. Očekuje se da će ove strane biti uključene u različitim fazama životnog ciklusa projekta, pri čemu se očekuje da će zainteresovane strane poput javnih servisa/javnih komunalnih preduzeća i lokalnih službi hitne pomoći biti angažovane tokom faze izgradnje, zbog prirode i obima njihovih usluga. Zainteresovane strane koje mogu imati interes za projekat i/ili kojima je potrebno uključivanje zbog kumulativnih efekata identifikovane su na osnovu zavisnosti između njihovih redovnih aktivnosti i aktivnosti projekta. Na primer, nacionalne i lokalne vlasti će prilagođavati neke od svojih aktivnosti potrebama i zahtevima ovog projekta, s obzirom na to da je ovaj projekat od nacionalnog značaja i zahteva usklađivanje sa drugim lokalnim i nacionalnim projektima i prioritetima.

Pored toga, relevantne institucije biće uključene u projekat kroz procedure za dobijanje dozvola, nadzora projekta i kontrole procesa koji su regulisani nacionalnim zakonodavstvom. Kada su u pitanju pružaoci javnih usluga i javna komunalna preduzeća, njihovo uključivanje u projekat očekuje se zbog činjenice da će drugi lokalni projekti, infrastrukturni razvoj i redovno pružanje lokalnih komunalnih usluga koje se planiraju u oblasti

projekta (npr. unapređenje vodosnabdevanja, odvodnjavanje oborinskih voda, unapređenje sistema kanalizacije, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, putna infrastruktura, upravljanje otpadom i slično) morati biti usklađeni sa predmetnim projektom, kako bi se obezbedilo neometano pružanje svih lokalnih usluga, usklađivanje lokalnih razvojnih projekata sa predmetnim projektom, kao i pružanje svih usluga potrebnih tokom izgradnje i rada projekta. Dakle, uključivanje zainteresovanih strana koje su prepoznate kao one koje će biti podložne kumulativnim efektima uglavnom je povezano sa fazama izgradnje i rada projekta.

S druge strane, zainteresovane strane poput nevladinih organizacija, lokalnih i nacionalnih institucija mogu se uključivati u projektne aktivnosti u bilo kojoj fazi projekta, jer se očekuje da će dati doprinose tokom pripremne faze, kao i tokom faza izgradnje i eksploatacije. Ovo očekivanje u vezi sa njihovim angažovanjem proizilazi iz aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana sprovedenih tokom pripremnih aktivnosti pre izrade ovog SEP-a.

Shodno tome, identifikovane su sledeće grupe ostalih zainteresovanih strana i aktera:

- Lokalni javni servisi / komunalna preduzeća
- Lokalna služba hitne pomoći
- Relevantne nacionalne institucije
- Relevantne lokalne institucije
- Nevladine organizacije (NVO)
- Akademске institucije
- Međunarodne finansijske institucije (MFI)
- Mediji, štampari i elektronski

3.4 Ranjive ili ugrožene grupe

Ranjive i ugrožene grupe/pojedinci zahtevaju poseban pristup uključivanju zainteresovanih strana kako bi se minimizirali svi nesrazmerni uticaji koje mogu doživeti tokom sprovođenja i/ili rada projekta. Pažljivo uključivanje ovih grupa ključno je i za razumevanje da li im je potrebna dodatna pomoć u pristupu svim informacijama o projektu, aktivnostima uključivanja zainteresovanih strana i/ili pomoći u korišćenju svih zakonski dostupnih procesa i sredstava za zaštitu ljudskih i zakonskih prava tokom postupka eksproprijacije. Identifikacija dodatnih potreba u vezi sa pristupom i pomoći tokom pripremne faze projekta mora se sprovести kroz ciljne konsultacije koje će biti obavljene pre početka radova na terenu, tj. pre početka eksproprijacije i/ili bilo kojih građevinskih aktivnosti.

Tokom faze izgradnje, pripremne konsultacije treba obaviti sa identifikovanim ranjivim i/ili ugroženim grupama kako bi se utvrdio tip i učestalost pomoći koja im može biti potrebna tokom izgradnje. Najznačajniji vid pomoći koji ove grupe mogu zahtevati tokom izgradnje odnosi se na medicinsku negu i pomoć, uključujući pristup redovnim i hitnim zdravstvenim uslugama, pristup gerijatrijskim uslugama i pomoć pri kretanju. Pomoć tokom faze izgradnje je od najvećeg značaja jer projekat podrazumeva obimno uklanjanje postojećih prelaza u nivou i stajališta, što može imati značajne posledice po mobilnost i pristupačnost osoba kojima je potrebna medicinska pomoć. Stoga konsultacije koje će biti sprovedene tokom pripremne faze, kao i neposredno pre početka radova, moraju biti usmerene na prikupljanje informacija o potrebama i zahtevima ranjivih i/ili ugroženih grupa u vezi sa pristupom svim neophodnim uslugama i informacijama.

U tom kontekstu, ovaj segment uključivanja zainteresovanih strana treba da uzme u obzir alternativne načine distribucije informacija (npr. pripremu audio-vizuelnih materijala, lične sastanke), saradnju sa svim relevantnim

lokalnim službama koje mogu pružiti dodatnu pomoć ugroženim osobama (npr. Crveni krst, socijalne službe, hitne službe), kao i saradnju sa lokalnim pravnim odeljenjima koja mogu pružiti adekvatne informacije i pomoć tokom procesa eksproprijacije (npr. tranziciona pomoć, pomoć u pristupu pravnim uslugama).

Kao što je prethodno pomenuto, aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana sprovedene su u pripremi ovog SEP-a. U okviru tog procesa identifikovan je veliki broj nevladinih organizacija i udruženja sa kojima je planirano razgovarati o pitanjima ranjivosti grupa i pojedinaca unutar svake od zajednica pogođenih projektom. Međutim, uprkos ulozenim naporima da se zakažu sastanci sa tim NVO i udruženjima, sastanci nisu održani. Ovo je posledica činjenice da ovaj deo identifikuje samo opšte grupe koje treba uzeti u obzir tokom procesa ukupnog uključivanja zainteresovanih strana, koji će biti sproveden u narednim fazama projekta. U tom kontekstu, ključni korak u identifikaciji specifičnih ranjivih i/ili ugroženih grupa i pojedinaca biće završetak studije eksproprijacije, nakon čega će biti moguće uzeti u obzir specifične članove zajednice i/ili grupe kojima je potrebna dodatna pomoć i prilagođene konsultacije pre i tokom sprovođenja projekta. Ipak, na osnovu pregleda lokalnih zajednica i lokalnog konteksta, sledeće ranjive i/ili ugrožene grupe treba uzeti u obzir tokom svih faza projekta:

- učenici škola
- starije osobe i osobe sa invaliditetom koje žive same ili bez podrške
- osobe sa ograničenom pokretljivošću, osobe sa oštećenjem vida i/ili sluha
- osobe sa hroničnim bolestima (npr. osobe kojima je potreban redovan pristup dijalizi, gerijatrijskim uslugama itd.)
- domaćinstva sa samohranim roditeljem
- žene i deca/mladi bez roditeljskog staranja
- osobe sa niskim nivoom pismenosti i znanjem iz oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija
- Romi
- ekonomski marginalizovane i ugrožene grupe, osobe koje žive ispod granice siromaštva

Ovaj projekat još nije obuhvatio ciljane konsultacije sa romskom populacijom u području projekta niti njihovu identifikaciju. Međutim, ova aktivnost biće sprovedena pre početka realizacije projekta, nakon završetka studije eksproprijacije. Zbog specifičnosti organizacije izvora prihoda, tradicionalnih običaja i društveno-ekonomskog položaja romske populacije, njihova identifikacija mora biti pažljivo sprovedena tokom trajanja projekta, pre bilo kakve eksproprijacije. Stoga, po završetku studije eksproprijacije, biće sprovedene ciljane aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana sa romskim zajednicama i/ili pojedincima (ukoliko budu identifikovani u području uticaja projekta). Te aktivnosti biće organizovane u obliku fokus grupa sa lokalnom romskom populacijom i lokalnim romskim NVO-ima, kako bi se utvrdile eventualne potrebe za posebnom pomoći u pristupu komunikacionim kanalima, zakonodavnim procedurama i/ili drugim pitanjima od suštinskog značaja za njihovo pravično i potpuno uključivanje u pregovarački proces i sprovođenje projekta u celini.

3.5 Razmatranje pitanja rodne ravnopravnosti

Proces uključivanja zainteresovanih strana biće sproveden uz posebnu pažnju na rodnu svest, ravnopravan pristup prilikama i inkluziju u svim fazama projekta. Konsultacije sa lokalnim zajednicama sprovedene u pripremi ovog SEP-a pokazale su visok nivo interesovanja i muških i ženskih članova zajednica pogođenih projektom. Zbog ograničenog vremena za konsultacije u ovoj fazi, kao i činjenice da Studija eksproprijacije još nije izrađena (a koja će sadržati spisak vlasnika na osnovu kog će biti utvrđena rodna struktura), fokus grupe sa ženama pogođenim projektom nisu održane. Međutim, ove fokus grupe biće organizovane nakon završetka Studije eksproprijacije, pri čemu će žene iz lokalnih zajednica biti konsultovane kroz fokus grupe koje će biti organizovane u svim pogođenim lokalnim zajednicama. Takođe, fokus grupe neće obuhvatiti samo zvanične vlasnice zemljišta/objekata, već i žene koje žive

u domaćinstvima koja će biti predmet eksproprijacije. Ovaj pristup ima za cilj da obezbedi pravičan i jednak pristup pregovaračkim prilikama svim članovima zajednice, sa posebnim naglaskom na rodne i inkluzivne aspekte.

Fokus grupe biće sprovedene čim bude završena Studija eksproprijacije, kako bi se osiguralo da se prava i potrebe žena, kako na nivou lokalnih zajednica, tako i u kontekstu domaćinstava (aktivnosti za ostvarivanje prihoda, potrebe za pomoći), u potpunosti uzmu u obzir prilikom procene vrednosti zemljišta i predloga kompenzacija i pomoći. Rezultati ovih aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana biće integrisani u naredne aktivnosti koje će se sprovesti u okviru projekta, kao što je priprema Plana za preseljenje (RAP). Ovo je važno jer razmatranja vezana za rod moraju biti uključena u sve akcione planove koji se budu sprovodili u okviru projekta, kako bi se osiguralo da se svi nesrazmerni negativni uticaji pravovremeno ublaže (npr. negativni uticaji na pretežno ženske aktivnosti za ostvarivanje prihoda, uticaji na tradicionalno ženske uloge u domaćinstvima i lokalnim zajednicama, koje mogu nastati usled eksproprijacije i/ili izgradnje).

Na kraju, navedene ranjive i ugrožene grupe identifikovane su i opisane na osnovu početnih informacija sa terena i opšteg konteksta projekta. Međutim, biće sprovedene dodatne aktivnosti kako bi se osiguralo da svi pojedinci, grupe i domaćinstva kojima je potrebna dodatna pomoć u ostvarivanju svojih prava u vezi sa ublažavanjem uticaja projekta budu adekvatno identifikovani i da njihove potrebe i zahtevi budu zadovoljeni tokom svih faza projekta. Dalja identifikacija ovih zainteresovanih strana i njihovih potreba sprovedeće se kroz naredne faze razvoja projektne dokumentacije, pri čemu će SEP biti ažuriran na odgovarajući način.

3.6 Spisak zainteresovanih strana

Spisak zainteresovanih strana razvijen je na osnovu identifikacije i analize zainteresovanih strana, pri čemu ova tabela prikazuje svaku od navedenih kategorija i njihove odgovarajuće pozicije u odnosu na interesovanje za projekat. U tabeli su prikazane dve odvojene grupe (spoljašnje i unutrašnje zainteresovane strane), koje predstavljaju položaj svake od navedenih kategorija.

Tabela 4: Spisak zainteresovanih strana

ZAJINTERESOVANE STRANE		
	Kategorija	Lokalne zajednice
PA	Osobe pogođene fizičkim iseljenjem, uključujući zaposlene u IŽS kao zakupce	<u>Naselja i lokalne zajednice u Nišu (uključujući lokalnu opštinu Crveni Krst), Paraćinu, Aleksincu, Kruševcu i Čičevcu:</u> 11. Kongres, Vrapčane, Striža, Ratare, Sikirica, Drenovac, Pojate/Čičevac, Lučina, Stalać, Vitkovac, Donji Ljubeš, Srezovac, Korman, Trnjane, Donji Adrovac, Prčilovica, Žitkovac, Moravac, Nozrina, Lužane, Tešica, Grejač, Veliki Drenovac, Mezgraja
	Osobe pogođene ekonomskim iseljenjem	
	Preduzeća i zaposleni pogođeni fizičkim iseljenjem, uključujući poljoprivrednike	
	Preduzeća i zaposleni pogođeni ekonomskim iseljenjem, uključujući poljoprivrednike	
	Lokalne zajednice i osobe koje žive u područjima gde će se izvoditi radovi na projektu, a koje su pogođene gubitkom pristupa infrastrukturi, ograničenjem komunalnih usluga, javnih servisa, zatvaranjem stajališta, bukom, prašinom, oštećenjima, emisijama, vibracijama i slično.	
	Predsednici mesnih zajednica u pogođenim naseljima	
	Ranjive grupe, domaćinstva i pojedinci	- Opština Paraćin - Opština Čičevac - Grad Kruševac - Opština Aleksinac - Grad Niš, uključujući lokalnu opštinu Crveni Krst
	Železnički sektor: - Srbija Kargo - Srbija Voz - Privatni železnički operateri	
	- Opštine pogođene projektom i nadležna odeljenja - Lokalna turistička udruženja	
	Preduzeća u oblasti projekta čije zemljište i/ili objekti nisu predmet ekonomskog i/ili fizičkog iseljenja	
OIP	Putnici, uključujući dnevne putnike (učenike, srednjoškolce, zaposlene u obližnjim gradovima) i turiste.	- Opština Paraćin - Opština Čičevac - Grad Kruševac - Opština Aleksinac - Opština Niš, uključujući lokalnu opštinu Crveni Krst
	Javna komunalna preduzeća u regionu ili opštinama kroz koje će prolaziti nova železnica, odgovorna za upravljanje otpadom, snabdevanje vodom, električnom energijom, gasom, kao i razvoj i sprovođenje lokalnih infrastrukturnih projekata.	
	Lokalne hitne službe, vatrogasne jedinice, lokalna policija	
	Lokalni pružaoci zdravstvenih usluga, uključujući zdravstvene centre, Crveni krst, gerijatrijske službe i centre za socijalne usluge	

ZAINTERESOVANE STRANE	
	Nevladine organizacije i druge zainteresovane organizacije, uključujući lovačka udruženja, udruženja za zaštitu ljudskih prava, udruženja za zaštitu prava žena, romske organizacije
	Ministarstvo finansija
	Ministarstvo za evropske integracije
	Ministarstvo unutrašnjih poslova
	Ministarstvo zaštite životne sredine i nadležna odeljenja
	Privredna komora
	Institut za zaštitu prirode Republike Srbije – Beograd i Odeljenje u Gradu Nišu
	Zavodi i agencije za zaštitu kulturnog nasleđa na nacionalnom i lokalnom nivou (Republički zavod, Zavod za zaštitu spomenika kulture Beograd, Zavod za zaštitu spomenika kulture Niš)
	JVP Srbijavode
	JP Putevi Srbije
UNUTRAŠNJE ZAINTERESOVANE STRANE	
IŽS	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
IŽS	Uprava IŽS
	JUP IŽS za železnički projekat
	Zaposleni u IŽS
Izvođači radova	Glavni izvođač radova
	Podizvođači
	Radnici na projektu (interni i eksterni)
	Dobavljači

4. REZIME PRETHODNIH AKTIVNOSTI UKLJUČIVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA

Ovaj deo sadrži informacije o svim prethodnim zvaničnim aktivnostima uključivanja zainteresovanih strana koje su sprovedene i evidentirane kao deo ovog projekta. Ovaj odeljak će biti redovno ažuriran tokom realizacije projekta, kako bi Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP) u potpunosti odražavao podatke o svim aktivnostima uključivanja zainteresovanih strana.

Uključivanje zainteresovanih strana i razmena informacija započeti su ranim javnim uvidom u Prostorni plan područja posebne namene infrastrukturnog koridora železničke pruge Beograd–Niš, koji je sproveden u martu 2020. godine, i nastavljeni su tokom 2021. godine kroz inicijalne sastanke usmerene na prikupljanje osnovnih podataka, razumevanje lokalnog konteksta i procenu potencijalnih uticaja na kulturno nasleđe i socio-ekonomske uslove, u cilju pripreme Studije o proceni uticaja na životnu sredinu i društvo (ESA). Prethodna studija izvodljivosti za koridor (PFS), Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP), Izveštaj o obimu (SR), Akcioni plan za zaštitu životne sredine i socijalnih pitanja (ESAP), Plan upravljanja životnom sredinom i društvom (ESMP) i Okvirna politika preseljenja (RPF) izrađeni su i stavljeni na javni uvid 2022. godine. Do 2024. godine, diskusije su se koncentrisale na prostorno planiranje, sa posebnim naglaskom na uključivanje povratnih informacija lokalnih aktera u planiranje projekta. U 2025. godini, najnoviji krug konsultacija podržao je izradu ESIA studije i SEP dokumenta, pri čemu su istaknuta mišljenja, primedbe i očekivanja lokalnih zajednica i predstavnika opština.

Takođe, održani su brojni sastanci i razmene komunikacije između IŽS, Ekspertskog tima, Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI) i drugih angažovanih državnih tela radi razmatranja izrade projekta i prioriternih potreba. Komunikacija sa zainteresovanim stranama odvijala se putem različitih kanala: putem e-pošte, telefonskih razgovora, sastanaka, javnih konsultacija uz adekvatne PPT prezentacije sa predstavnicima pogođenih opština i predstavnicima zajednica.

Najvažnije sprovedene aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana prikazane su u sledećoj tabeli:

Tabela 5: Rezime prethodnih aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana

Zainteresovana strana	Period, metode i lokacija uključivanja	Ključna pitanja, predlozi i prikupljene informacije
Nacionalne zainteresovane strane		
		■
		■
Zavod za zaštitu spomenika kulture Republike Srbije	septembar – oktobar 2021	■ Pružanje informacija o kategorijama kulturnih spomenika (KS) koje se očekuje da će biti pogođene i mišljenja u vezi sa uticajima na KS ■ Karte kulturnih spomenika koje uključuju zaštitne zone, koordinate i udaljenost od železnice ■ Predlozi za mogućnosti revizije trase puta u slučaju pogođene zaštitne zone ili kada za spomenik nije proglašena zaštitna zona,

Zainteresovana strana	Period, metode i lokacija uključivanja	Ključna pitanja, predlozi i prikupljene informacije
		radi obuhvatanja pratećih objekata - Ključni podaci za analizu razlika između zahteva EIB/EBRD i nacionalnih propisa - Pregled prethodnog nivoa uključenosti zainteresovanih strana u velikim infrastrukturnim projektima
Ministarstvo finansija	oktobar 2021	- Prikupljanje informacija neophodnih za izradu Okvira politike preseljenja (RPF) i mera ublažavanja - Diskusije o učešću Ministarstva u procesu konsultacija sa zainteresovanim stranama
Lokalne zainteresovane strane		
Opštine (gradonačelnici, predstavnici Direkcija za zaštitu životne sredine, šumarstvo i upravljanje vodama, urbanističko planiranje, poljoprivredu, matične kancelarije)	septembar – oktobar 2021	- Pružanje osnovnih podataka (demografski, društveni, ekonomski itd.) - Konsultacije o ključnim uticajima i merama ublažavanja - Mišljenja o projektu - Razumevanje procesa eksproprijacije i uloge opštine - Informacije o urbanističkom planiranju - Glavne primedbe i predlozi u vezi sa javnim zdravljem i bezbednošću stanovnika u području projekta
Institut za zaštitu prirode Srbije (Beograd)	januar 2022	- Stručno mišljenje dato o: - Ukupnoj situaciji - Uticajima na biodiverzitet - Efektima barijere - Potencijalnim lokacijama NATURA2000 zona - Kumulativnim efektima

Zainteresovana strana	Period, metode i lokacija uključivanja	Ključna pitanja, predlozi i prikupljene informacije
		- Stručno mišljenje dato o: - Ukupnoj situaciji - Uticajima na biodiverzitet - Efektima barijere - Potencijalnim lokacijama NATURA2000 zona - Kumulativnim efektima
Lovačko udruženje Srbije	januar 2022	
Predstavnici lokalnih zajednica (predsednici mesnih kancelarija)	januar – februar 2022	- Pružanje osnovnih podataka o demografskim, društvenim, ekonomskim i drugim lokalnim uslovima - Konsultacije o ključnim uticajima i merama ublažavanja - Mišljenja o projektu - Glavne primedbe vezane za zatvaranje železničkih stanica i prelaza u nivou
Predstavnici lokalnih samouprava (gradonačelnici, opštinski urbanisti, predstavnici relevantnih komunalnih preduzeća, centri za socijalni rad)	februar 2024	- Uvodni informativni sastanci sa predstavnicima opština - Pregled ključnih aspekata projekta - Prikupljanje podataka od opština o potencijalnim uticajima projekta
Predstavnici lokalnih samouprava i članovi lokalnih zajednica	mart 2024	Terensko prikupljanje podataka usredsređeno na ključne lokacije projekta koje utiču na lokalne zajednice i objekte koji podležu eksproprijaciji
Predstavnici lokalnih samouprava (gradonačelnici, predstavnici relevantnih komunalnih preduzeća, centri za socijalnu zaštitu)	maj 2025	- Povratne informacije o opštem stavu prema projektu - Ključne primedbe identifikovane iz perspektive lokalnih samouprava - Informacije o prioritetima i očekivanjima lokalnih samouprava
Predstavnici lokalnih zajednica (predsednici mesnih kancelarija) i članovi lokalnih zajednica	maj 2025	Ključna pitanja identifikovana iz perspektive lokalnih zajednica

Zainteresovana strana	Period, metode i lokacija uključivanja	Ključna pitanja, predlozi i prikupljene informacije
EIB, EBRD, JASPERS, Delegacija EU u Srbiji	Mesečni virtualni sastanci o napretku i nekoliko tehničkih sastanaka o ekološkim i socijalnim pitanjima sa ekspertima međunarodnih finansijskih institucija i nacionalnim stručnjacima uključenim u pod-projekte	Rasprave o napretku projekta, nedostacima u podacima i definisanju narednih koraka u okviru projekta

4.1. Komunikacija sa zainteresovanim stranama – Objavljivanje netehničkog sažetka (NTS) železničke pruge Beograd – Niš, Deonica III Paraćin – Trupale (Niš)

U junu 2024. godine na zvaničnoj internet stranici IŽS objavljen je Izveštaj o definisanju obima procene uticaja na životnu sredinu (Scoping Report ESIA) za železničku prugu Beograd–Niš, Deonica 3 Paraćin–Trupale, na engleskom i srpskom jeziku, zajedno sa netehničkim sažetkom. Netehnički sažetak pruža osnovne informacije o projektu, njegovim karakteristikama, ciljevima i potencijalnim uticajima, kao i detaljne podatke o specifičnim ekološkim, klimatskim i socijalnim karakteristikama područja projekta. Dokumenti su takođe dostupni na zvaničnim internet stranicama opština koje se nalaze duž trase ove deonice, uz poziv građanima da pregledaju dokumentaciju i dostave svoje komentare ili povratne informacije. Pre postavljanja na javni uvid netehničkog sažetka, IŽS je objavio procenu na nivou koridora i dostavio je svim uključenim opštinama.

4.2. Javna prezentacija Nacrta prostornog plana za područje posebne namene

Prostorni plan za područje posebne namene infrastrukturnog koridora železničke pruge Beograd–Niš (obuhvatajući Deonice 2 i 3) prvobitno je izrađen 2020. godine za brzine vozova do 160 km/h. Plan je usvojen od strane Vlade Republike Srbije u septembru 2020. godine, na osnovu Odluke br. 117/2020.

Rana javna rasprava o Prostornom planu sprovedena je u martu 2020. godine, pri čemu je nacrt dokumenta bio dostupan javnosti od 9. marta do 7. aprila 2020. godine putem sajta Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture. Javna rasprava je najavljena i na zvaničnim internet stranicama i oglasnim tablama nadležnih jedinica lokalne samouprave. Tokom ovog perioda, pisani komentari, prigovori i predlozi na planski dokument mogli su se dostavljati kako Ministarstvu, tako i lokalnim vlastima. Zbog vanrednog stanja izazvanog pandemijom COVID-19, javna sednica Komisije za javni uvid, koja je prvobitno bila zakazana za 16. april 2020. godine, pomerena je na 1. jun 2020. godine.

Nakon odluke o povećanju maksimalne brzine vozova na deonici Beograd–Niš na 200 km/h, Prostorni plan je revidiran za Deonicu 2 i Deonicu 3. Nacrt izmena dokumenta pod nazivom „Izmene i dopune Prostornog plana područja posebne namene infrastrukturnog koridora železničke pruge Beograd–Niš“ izrađen je na osnovu Vladine odluke („Službeni glasnik RS“, br. 62/2022) i bio je dostupan za javni uvid od 11. marta do 16. aprila 2024. godine. Javna sednica Komisije za javni uvid održana je 26. aprila 2024. godine u zgradi gradske uprave u Jagodini, gde su razmotreni svi pristigli prigovori, a projektant planskog dokumenta javno je odgovorio na svaki od njih. Zatvorena sednica Komisije, na kojoj su zauzeti stavovi o svakom podnetom prigovoru, održana je 20. maja 2024. godine.

Zatvorena sednica Komisije, na kojoj su zauzeti stavovi po svakoj podnetoj primedbi, održana je 20. maja 2024. godine. Izveštaj o sprovedenom javnom uvidu u Nacrt Izmene i dopuna Prostornog plana postavljen je na javni uvid 21. juna 2024. godine.

Izveštaj o sprovedenom javnom uvidu u Nacrt izmena Prostornog plana postavljen je na javni uvid 21. juna 2024. godine na sajtu Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

Revidirani Prostorni plan potom je usvojila Narodna skupština Republike Srbije 20. novembra 2024. godine i objavljen je u „Službenom glasniku“ (Odluka br. 91/2024, od 21. novembra 2024.).

Između ostalog, Izveštaj sadrži odgovor na peticiju građana Žabara – naselja u Paraćinu, koja nije prihvaćena. Razlog odbijanja rešenja predloženog od strane stanovnika — izgradnja podvožnjaka koji počinje u Šumadijskoj ulici i izlazi na Branka Krsmanovića — jeste što bi zahtevao rušenje značajnog broja porodičnih kuća i stoga nije izvodivo.

4.3. Sastanci u opštinama pogođenim projektom (u svrhu pripreme SEP-a i SIA)

Kako bi se obavestile opštine o glavnim elementima projekta i prikupili podaci o potencijalnim uticajima projekta na stanovnike i preduzeća, IŽS i konsultanti PPF9 sproveli su ograničene aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana za Deonicu 3, održavajući uvodne informativne sastanke sa predstavnicima četiri lokalne samouprave (Paraćin, Čičevac, Aleksinac i Niš) kroz koje će prolaziti železnička trasa. Tekst ispod daje opšti pregled održanih sastanaka i iznetih pitanja, dok su detaljni zapisnici sa sastanaka (po opštinama) dostupni u Prilogu 1 – Zapisnici sa sastanaka o uključivanju zainteresovanih strana za SIA i SEP.

Prvi sastanci održani su 19. februara 2024. godine u Čičevcu i Paraćinu, i 20. februara 2024. godine u Aleksincu i Nišu, gde su date osnovne informacije o samom projektu. Lokalnim vlastima je zatraženo da razmotre potencijalne pozitivne i negativne uticaje projekta i daju povratne informacije tokom druge posete.

Tokom druge posete, konsultanti PPF9 i predstavnici IŽS, u prisustvu predstavnika opština i lokalnih stanovnika, obišli su ključne lokacije duž trase – Čičevac i Paraćin 28. marta 2024. godine, i Aleksinac i Niš 23. marta 2024. godine. Stanovnici i predstavnici opština izrazili su zabrinutost zbog planiranog rušenja porodičnih kuća i preduzeća, smanjenja i premještanja postojećih železničkih prelaza, kao i povećanog rizika od poplava usled neadekvatnih sistema odvodnjavanja. Takođe, ključna pitanja uključivala su iseljenje, poremećaj lokalnih ekonomskih aktivnosti, kako poljoprivrednih, tako i komercijalnih, kao i bojazan da bi planirani podvožnjaci mogli biti poplavljeni i neupotrebljivi, naglašavajući potrebu za unapređenim projektom, pristupačnošću i merama zaštite od poplava.

Nakon ovih inicijalnih poseta, proces uključivanja zainteresovanih strana nastavljen je 2025. godine dodatnim posetama četiri lokalne samouprave. Ove posete bile su deo priprema za izradu ovog Plana uključivanja zainteresovanih strana (SEP) i služile su za podršku komunikaciji sa zainteresovanim stranama i prikupljanje važnih informacija. Uključivanje je bilo kontinuirano i obuhvatalo je predstavnike na nivou opština i lokalnih zajednica. Prvi niz sastanaka bio je usmeren na identifikaciju i angažovanje ključnih institucionalnih zainteresovanih strana na lokalnom nivou kroz organizovane posete pogođenim lokalnim samoupravama i razgovore **sa predstavnicima opština**, uključujući gradonačelnike i predsednike mesnih zajednica. Ove posete sprovedene su u periodu od 7. do 9. maja 2025. godine, sa ciljem prikupljanja početnih povratnih informacija, sticanja uvida u opšti stav prema projektu, identifikacije glavnih primedbi vezanih za svaku fazu njegove realizacije i postavljanja osnove za dalje uključivanje zainteresovanih strana.

Poseta Aleksincu obavljena je 7. maja 2025. godine. Tom prilikom izneto je više primedbi u vezi sa planiranom trasom železničke pruge. Gradonačelnik i lokalni zvaničnici istakli su potrebu za direktnom komunikacijom sa tehničkim stručnjacima kako bi se preispitala predložena trasa i razmotrili uticaji zatvaranja postojećih železničkih prelaza. Planirana trasa bi podelila većinu naseljenih mesta na dva dela, što bi značajno uticalo na svakodnevni život, pristup uslugama i mobilnost stanovništva, naročito u uslovima smanjenog broja prelaza. Posebno je istaknuta primedba u vezi sa brojem domaćinstava predviđenih za rušenje, koji je najviši duž cele trase u okviru ove opštine. Lokalni predstavnici preneli su sve veće nezadovoljstvo porodica koje će ovim planom biti direktno pogođene. Takođe su iznete primedbe u vezi sa prekidom putnih veza ka Nišu i Kruševcu, nedovoljno rešnim pešačkim i poljoprivrednim pristupom, kao i mogućim komplikacijama u vezi sa postojećim infrastrukturnim projektima, poput izgradnje kanalizacione mreže u okviru programa „Čista Srbija“. Pored toga, premeštanje vodovodne mreže usled korekcija trase moglo bi dovesti do prekida u snabdevanju vodom i dodatnih troškova, pre svega u vezi sa ponovnim

povezivanjem putne infrastrukture. Iako opština prepoznaje nacionalni značaj projekta, lokalne zajednice su izrazile bojazan da će snositi samo negativne posledice, bez neposrednih koristi za lokalno stanovništvo.

Poseta Paraćinu organizovana je 8. maja 2025. godine.

Lokalne vlasti izrazile su nezadovoljstvo komunikacijom sa projektantom, ističući da, osim tima zaduženog za hidrologiju, nijedan drugi član projektantskog tima nije kontaktirao nadležna opštinska odeljenja. Naglašeno je da bi urbanistički odeljak trebalo da bude uključen u terenske posete zajedno sa projektantom kako bi se obezbedilo precizno razumevanje i saradnja, ali uprkos pripremi tehničkih rešenja, urbanistički tim nije kontaktiran tokom poseta na terenu. Lokalna samouprava je takođe izvestila da nikada nije dobila usvojeni Prostorni plan od nadležnih državnih organa, što ograničava njenu mogućnost da se u potpunosti uključi u proces. Tokom faze izgradnje, lokalna samouprava očekuje aktivno učešće u svakodnevnoj komunikaciji sa izvođačima radova kako bi se smetnje u svakodnevnom životu stanovnika svele na minimum. Značajnu zabrinutost izrazili su stanovnici naselja Žabari, gde bi planirano zatvaranje postojećeg prelaza u nivou ozbiljno uticalo na svakodnevni život povećanjem vremena putovanja do centra grada i vremena reagovanja hitnih službi, što bi potencijalno moglo dovesti do iseljenja stanovnika. Takođe, blizina deponije mogla bi dovesti do povećanja troškova usluga ukoliko trenutna tehnička rešenja ostanu nepromenjena. U naselju Drenovo, zatvaranje prelaza u nivou može otežati pristup poljoprivrednim parcelama, a uprkos ponovljenim zahtevima opštine, nije bilo daljih razgovora sa projektantom. Poseta Čićevcu organizovana je 8. maja 2025. godine.

Kao i u Paraćinu, lokalne vlasti izrazile su nezadovoljstvo komunikacijom sa projektantom i prijavile da nisu primile usvojeni prostorni plan, ali su istakle da je većina njihovih komentara prihvaćena. Tokom izgradnje, lokalna samouprava očekuje aktivnu dnevnu komunikaciju sa izvođačima radova kako bi se smetnje svele na minimum. Opština je naglasila značaj konsultacija sa lokalnim lovačkim udruženjem zbog lovnog turizma u tom području. Ukupno gledano, lokalna samouprava ne očekuje značajne negativne uticaje na zajednicu ukoliko se njihovi komentari pravilno integrišu.

Poseta Nišu organizovana je 9. maja 2025. godine.

Predstavnici grada Niša izjavili su da nemaju prigovore na projekat. Takođe su istakli da stanovnici, naročito oni koji žive u direktno pogođenim naseljima, nisu dobro informisani, pri čemu su se jedino stanovnici Trupala pokazali zainteresovanim – uglavnom u vezi sa pitanjima eksproprijacije. Preporučili su organizovanje terenskih obilazaka i javnih prezentacija projekta kako bi se poboljšala komunikacija. Iako ne očekuju veće poremećaje tokom izgradnje, naglasili su značaj dnevne koordinacije sa izvođačem radova radi smanjenja uticaja na saobraćaj na minimum.

Naredni krug aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana održan je između 28. i 30. maja 2025. godine, fokusiran na posete kancelarijama **mesnih zajednica** i direktnu interakciju sa stanovnicima. Ove posete organizovane su kao deo pripreme SEP-a, tokom kojih su predstavnicima mesnih kancelarija pruženi pregled procesa konsultacija sa posebnim naglaskom na društvene i komunikacione aspekte. Sastanci su takođe služili za prikupljanje mišljenja o potencijalnim socijalnim uticajima projekta i osiguranje da se stavovi, primedbe i očekivanja lokalnih zajednica uzmu u obzir u budućem planiranju.

Tokom ovih poseta, kojima su prisustvovali predstavnici opština, IŽS, tehnički konsultant IŽS i Ekspertska tim, obezbeđene su informacije o trenutnom stanju i daljim koracima u okviru projekta, sa posebnim naglaskom na to da se tehnička dokumentacija još uvek finalizuje i da se očekuje završetak studije eksproprijacije u budućnosti. Ova pojašnjenja bila su posebno važna jer su mnogi predstavnici lokalnih zajednica inicijalno očekivali da će konsultacije prvenstveno biti usmerene na tehničke detalje i pitanja eksproprijacije. Cilj sastanaka bio je i prikupljanje mišljenja predstavnika lokalnih zajednica i stanovnika o projektu, uključujući njihove zabrinutosti, očekivanja i druga pitanja koja se tiču cele zajednice.

Sastanci su obuhvatili posete kancelarijama mesnih zajednica u sve četiri opštine. Ukupno je osam predstavnika mesnih kancelarija učestvovalo u ovim sastancima — po dva iz Niša (28. maj 2025), Paraćina (28. maj 2025) i četiri iz opštine Aleksinac (30. maj 2025), gde je tokom prethodnih poseta identifikovan veći broj problema i izazova. Sastanku u opštini Čičevac (29. maj 2025) prisustvovali su predstavnici opštine, ali bez prisustva predstavnika mesnih zajednica i stanovnika.

Sledeći sažeci pružaju pregled svakog od održanih sastanaka sa predstavnicima lokalnih zajednica, obuhvatajući prirodu diskusija, ključne teme koje su istaknute i specifične društvene ili logističke primedbe relevantne za svaku lokaciju.

Grad Niš – Mezgraja — predstavnici naselja izrazili su nezadovoljstvo nedostatkom jasnih informacija i vremenskih rokova u vezi sa izgradnjom, eksproprijacijom i rušenjem objekata, što je odložilo njihove mogućnosti za održavanje imovine i planiranje preseljenja. Takođe su iskazali značajne primedbe u vezi sa predloženim tehničkim rešenjem iznetim u prostornom planu. Tokom faze javnih konsultacija, 17. aprila 2024. godine, podneli su zvaničan komentar sa zahtevom za izmenama plana, koji je odbijen. Njihov glavni zahtev bio je da se omogući prolaz vozila na mestu postojećeg železničkog prelaza, jer trenutni prostorni plan predviđa samo pešački pothodnik, dok je podvožnjak za vozila planiran na oko 700 metara dalje. Zajednica je naglasila da, ukoliko ovo rešenje ne bude promenjeno, selo će biti podeljeno na dva dela, što će ozbiljno narušiti svakodnevni život, izazvati velike neprijatnosti i potencijalno dovesti do smanjenja populacije. Takođe su upozorili da bi predloženo rešenje narušilo autobuski saobraćaj, otežalo kretanje učenika i poljoprivrednih proizvođača, kao i pristup hitnim službama poput ambulantnih vozila, policije i vatrogasaca. Dodatno, izrazili su zabrinutost zbog rizika od poplava u oblasti planiranog pothodnika. Zajednica je zatražila informacije o vrsti pristupa u blizini lokalnog stadiona, naročito da li će biti omogućen pristup automobilima, i istakla da lokalna škola, kao objekat od kulturnog značaja, mora biti očuvana tokom cele realizacije projekta.

Grad Niš – Trupale — ključna pitanja koja je iznela lokalna zajednica odnosila su se na značajan nedostatak informacija o projektu, pri čemu su stanovnici tražili detaljne prezentacije o projektu, rokovima za eksproprijaciju, fazama izgradnje i infrastrukturi kao što su podvožnjaci i pristupni putevi. Zajednica je naglasila potrebu za jasnom komunikacijom kako bi mogli efikasno organizovati lokalne aktivnosti. Sa tehničke strane, zajednica je izrazila zabrinutost da bi predloženo rešenje železničke trase tokom izgradnje dovelo do gubitka pristupa više od 500 hektara poljoprivrednog zemljišta, što predstavlja veliki izazov s obzirom na njihovu zavisnost od poljoprivrede. Stanovnici u blizini postojeće stanice Trupale istakli su rizik od gubitka pristupa drugim delovima naselja usled planiranih radova, uz bojazan da alternative neće biti adekvatne. Železnički prelaz u Trupalama, koji često koriste i lokalni stanovnici i hitne službe, mora ostati funkcionalan tokom izgradnje i budućeg rada železnice, istakli su prisutni. Takođe su izneli primedbu vezanu za sigurnost zbog starosti rampe na prelazu u nivou, koja je stara oko 40 godina, često neispravna i ugrožava bezbednost vozila i putnika. Dodatno, lokalna zajednica je naglasila potrebu usklađivanja lokalnog prostornog planiranja sa propisima o korišćenju zemljišta vezanim za železnicu, naročito u pogledu neodređene zaštitne zone oko pruge.

Opština Paraćin – Žabare — Lokalna zajednica smatra da nije adekvatno informisana o projektu i zatražila je detaljne prezentacije i komunikaciju sa IŽS kako bi razumela očekivane rokove za eksproprijaciju, izgradnju i druge relevantne aspekte poput lokacije podvožnjaka i pristupnih puteva. Glavna tehnička primedba zajednice tiče se planiranog uklanjanja železničkog prelaza u Šumadijskoj ulici. Zajednica je podnela peticiju protiv ovog uklanjanja, tražeći umesto toga rešenje koje bi omogućilo prolaz vozila regulisan semaforima, dozvoljavajući prolaz jednog vozila u isto vreme. Ova peticija je odbijena. Prelaz svakodnevno koristi oko 2.000 ljudi, a njegovo uklanjanje primorace stanovnike da koriste alternativni put dug oko šest kilometara, u odnosu na sadašnjih 700 metara. Ova promena značajno bi poremetila svakodnevne prelaske učenika, radnika i stanovnika, utičući na oko 300 domaćinstava i 14 većih preduzeća. Predstavnici nekih preduzeća upozorili su da bi povećana udaljenost putovanja mogla dovesti do zatvaranja zbog smanjene pristupačnosti, ekonomskog iseljenja i gubitka vrednosti zemljišta, jer naknada neće biti dovoljna za ponovnu uspostavu poslovanja na drugoj lokaciji. Zajednica je takođe izrazila zabrinutost zbog kašnjenja

u reagovanju hitnih službi poput ambulantnih vozila i vatrogasaca, kao i problema u radu lokalnih komunalnih službi, s obzirom na to da put vodi do glavne gradske deponije. Boje se da će naselje biti podeljeno na dva dela: jedan sa samo industrijskim objektima i drugi sa ključnom infrastrukturom zajednice kao što su škola, vrtić, zdravstvena jedinica, prodavnica i park. Ova podela bi izolovala stanovnike i narušila društveni život zajednice, naglašavajući hitnu potrebu za alternativnim pristupnim putevima.

Pored toga, zajednica je zatražila da se stara tekstilna fabrika, lokalni simbol Paraćina, sačuva i zaštititi tokom cele realizacije projekta.

Opština Paraćin – Drenovac – stanovnici smatraju da nisu adekvatno informisani o železničkom projektu i zatražili su zvaničnu prezentaciju projekta, kao i direktnu komunikaciju sa IŽS radi razjašnjenja rokova za eksproprijaciju, izgradnju i ključnih elemenata kao što su trasa pruge, lokacije podvožnjaka i pristupni putevi. Drenovac, najveće selo u opštini sa oko 2.600 stanovnika, uključujući 120 dece školskog uzrasta, izloženo je riziku da bude podeljeno na dva dela železnicom. Sve važne društvene ustanove bile bi koncentrisane na jednoj strani, dok bi druga ostala bez usluga, što bi potencijalno učinilo naselje neodrživim. Iako zajednica priznaje da bi bezbednost železnice bila poboljšana, smatraju da bi to bio jedini benefit koji bi dobili, dok bi njihova ukupna funkcionalnost bila ozbiljno narušena. Njihov zahtev za zadržavanjem lokalne stanice odbijen je, a podržali su ideju stanovnika Jagodine o premeštanju pruge pored autoputa. Takođe su predložili da se nadvožnjak pomeri bliže selu. Poplave usled oticanja oborinskih voda predstavljaju ozbiljnu zabrinutost. Zajednica je zatražila da projekat pruge obuhvati adekvatne propuste i drenažu kako bi se zaštitila ne samo infrastruktura, već i šira oblast i naselje. Podvožnjaci takođe moraju biti projektovani da funkcionišu sigurno tokom poplava. Predložili su da se planirana stanica u Sikirici pomeri bliže Drenovcu, napominjući da je trenutna stanica bila veoma korišćena, naročito od strane učenika. Od dva postojeća železnička prelaza, jedan će biti zatvoren, a na drugom, koji se nalazi na obodu sela, planiran je nadvožnjak. Zbog planiranog projekta, stanovnici nisu mogli da razvijaju svoje zemljište, uključujući i prekatégorizaciju poljoprivrednog zemljišta u zemljište za građevinske potrebe, što će rezultirati finansijskim gubicima, naročito zbog značajne razlike u naknadama između poljoprivrednog i građevinskog zemljišta. Izražene su i primedbe u vezi sa zdravljem i bezbednošću zbog blizine pruge, uključujući potencijalni uticaj buke, prašine i vibracija. Zajednica je zatražila pojašnjenja o bezbednim udaljenostima od železničke pruge. Zaštita kulturnog i arheološkog nasleđa je takođe važna tema. Područje obuhvata Kulturni centar, spomenik iz Prvog svetskog rata (predložen za zaštitu) i neolitsko arheološko nalazište koje se koristi za tekuća istraživanja i letnje edukacione programe. U blizini je u izgradnji i novi muzej. Ove lokacije su definisane katastarskim parcelama, a zajednica insistira da Udruženje za zaštitu kulturnog nasleđa u Paraćinu bude konsultovano kako bi se obezbedila zaštita ovih spomenika.

Opština Aleksinac – Vitkovac – stanovnici su izrazili ozbiljnu zabrinutost zbog nedostatka prezentacije projekta. Posebno su zabrinuti zbog fizičkog iseljenja, jer se očekuje rušenje mnogih kuća, ali nemaju jasne informacije o obimu eksproprijacije. Lokalno stanovništvo, uključujući značajan broj starijih osoba, nije pripremljeno za preseljenje i potrebno im je pružanje pomoći. Ključne tehničke primedbe uključuju potrebu za pouzdanim vezama između obe strane pruge tokom faze izgradnje i rada projekta, neizvesnost u vezi sa zaštitnom zonom koja sprečava budući razvoj, kao i visinu zaštitnih barijera, koje mogu bacati senku na nekretnine i otežavati korišćenje solarnih panela. Poplave su takođe ozbiljan problem, naročito u podvožnjaku pored škole u Donjem Ljubešu. Takođe, Gornji Ljubeš ima problema sa poplavama zbog visokog nivoa podzemnih voda i lošeg održavanja drenažnih sistema. Stanovnici traže jasne planove za pristupne i povezane puteve, preseljenje infrastrukture i očuvanje dnevnih ekonomskih aktivnosti, posebno za one koji svakodnevno putuju vozom do Niša. Lokalne vlasti su zabrinute da bi podela naselja i smanjena pristupačnost mogli dovesti do smanjenja populacije, naročito među mladima.

Opština Aleksinac – Trnjane – stanovnici su izrazili nezadovoljstvo zbog nedostatka javne prezentacije projekta i nedovoljnih informacija o obimu eksproprijacije. Prema usvojenom prostornom planu, krivina kroz naselje mora biti izravnata radi prilagođavanja većim brzinama, što će dovesti do rušenja značajnog broja kuća. To je izazvalo

zabrinutost među stanovnicima, koji deluju nespremno za sprovođenje projekta i izrazili su potrebu za dodatnim sastancima kako bi dobili detaljnije informacije o projektovanju i procesu eksproprijacije. Takođe očekuju transparentniju i kontinuiranu komunikaciju. Glavna primedba u svim naseljima odnosi se na fizičko iseljenje, naročito imajući u vidu veliki broj starijih stanovnika u pogođenim područjima. Ove osobe su posebno ranjive jer mnogi nemaju alternativni smeštaj i biće im potrebna podrška tokom procesa preseljenja. Postoji i zabrinutost oko načina na koji će železnica podeliti Aleksinac na dva dela, stvarajući probleme u pristupačnosti i ugrožavajući zadržavanje stanovništva. Naselje Trnjane izrazilo je snažan prigovor tvrdeći da bi predložena trasa preseklala zajednicu na pola, izolovala oko 500 domaćinstava i ukinula direktan pristup uslugama zajednice. Uklanjanje prelaza u nivou na putu primorao stanovnike da putuju dodatna četiri kilometra da bi stigli do druge strane sela, što bi otežalo svakodnevni život, uključujući pristup školi, hitnim službama i mobilnost za starije osobe i decu. U Kormanu su stanovnici zabrinuti zbog uklanjanja jednog od dva postojeća železnička prelaza i traže da se na istoj lokaciji izgradi podvožnjak radi održavanja povezanosti. Sa tehničke strane, zajednice su zabrinute zbog nedostatka jasnih rešenja za povezivanje obe strane pruge tokom i nakon izgradnje. Takođe su neizvesni u vezi sa širinom zaštitne zone, koja ograničava buduću izgradnju i planiranje. U Trnjanu se očekuje da će neka domaćinstva izgubiti svu svoju imovinu, a stanovnici traže konkretne informacije o tome kakva će im podrška i opcije biti dostupne. Dodatno pitanje tiče se starog seoskog sistema vodovoda, izgrađenog 1965. godine sa dozvolama IŽS, koji i dalje snabdeva Trnjane i okolna područja. Neophodno je da ovaj sistem, uključujući izvorišta, bude sačuvan jer predstavlja ključni izvor vode. Zajednica je takođe zabrinuta zbog planiranog rušenja dela škole u Kormanu i uklanjanja igrališta u Kormanu i Trnjanu, uključujući novoizgrađeno igralište. Naglašavaju da ako se ove ustanove uklone, moraju biti obezbeđene zamene. Takođe ističu važnost izgradnje pristupnih puteva i preseljenja postojeće infrastrukture radi minimalizacije smetnji. Izražene su i primedbe vezane za javni prevoz, jer će ukidanje železničkih stajališta u naseljima otežati stanovnicima, naročito onima bez automobila, pristup medicinskim ustanovama i drugim neophodnim uslugama. Stanovnici traže jasna objašnjenja o upravljanju podzemnim vodama i zaštiti od poplava, posebno oko podvožnjaka, zbog istorije poplava u ovom području. Ekonomski gledano, projekat preči svakodnevnom životu mnogih iz Aleksinca koji svakodnevno putuju vozom do Niša. Svaki dodatni finansijski ili logistički teret mogao bi biti štetan, imajući u vidu skromne ekonomske uslove lokalnog stanovništva. Lokalna vlast izražava zabrinutost zbog dugoročnih demografskih i ekonomskih posledica, bojeći se da bi mladi i porodice mogli napustiti opštinu ako ih železnica udalji od osnovnih usluga i smanji kvalitet života.

Opština Aleksinac – Žitkovac i Prćilovica – stanovnici su izrazili nezadovoljstvo planiranim projektom, naročito zbog nedostatka javne prezentacije projekta i neadekvatnih informacija o obimu eksproprijacije. Jedna od glavnih primedbi odnosi se na fizičko iseljenje, posebno starijih osoba koje možda nemaju mogućnosti ili podršku da samostalno upravljaju procesom preseljenja. S obzirom na značajne razmere potencijalnog preseljenja, insistiraju na blagovremenim i detaljnim konsultacijama o projektu i planiranju aktivnosti preseljenja. Zajednica takođe zahteva pomeranje trase pruge izvan naselja kako bi se izbegla široka eksproprijacija i rešila pitanja bezbednosti. Traže dodatne železničke prelaze, posebno u Prćilovici, gde trenutna trasa može otežati pristup dece školi. Podvožnjak u Žitkovcu smatraju ključnim za svakodnevni život i zahteva se njegovo očuvanje i unapređenje radi obezbeđenja pristupačnosti osobama sa invaliditetom. U Moravcu mora se sačuvati vitalni vodovodni sistem u blizini planiranog nadvožnjaka. Zabrinutost po pitanju bezbednosti je značajna, naročito za decu, jer su škole smeštene blizu pruge. Stanovnici zahtevaju stroge zaštitne mere u zonama škola i jasne procedure za hitne intervencije, posebno zbog očekivanog povećanja brzine vozova. Takođe se plaše da će fizička podela naselja negativno uticati na lokalne privrednike i podstaći iseljavanje stanovništva iz Aleksinca, što bi ugrozilo demografsku i ekonomsku stabilnost grada. Zajednice su iznele i probleme vezane za ograničenja ulaganja u imovinu zbog neizvesnosti vezanih za dozvole povezane sa projektom. Traže posebne konsultacije za vlasnike pogođene imovine i jasnu, faznu strategiju komunikacije od strane IŽS, jer već godinama čekaju na informacije i sada se osećaju zanemareno. Takođe su istakli zabrinutost da je trenutna trasa pruge izrađena na osnovu zastarelih podataka, pa neke nekretnine nisu tačno prikazane u projektu. Očuvanje kulturno značajnih objekata, kao što je Vodotoranj u Žitkovcu, takođe je prioritet zajednice. Predloženi okvir komunikacije za sve četiri opštine zasniva se na formalnim kanalima, koordinisanim

prvenstveno kroz lokalne vlasti. U svakom slučaju, nadležna opština je određena kao prva tačka kontakta. Ove opštinske vlasti potom će distribuirati informacije o projektu kancelarijama mesnih zajednica i njihovim predstavnicima, koji će biti odgovorni za obaveštavanje javnosti.

Očekuje se da će IŽS obezbediti pravovremenu i transparentnu komunikaciju pružajući lokalnim vlastima jasna ažuriranja o rokovima projekta, tehničkom projektu, procedurama eksproprijacije i drugim relevantnim pitanjima. Ova ažuriranja treba da prethode svakoj fazi projekta i da budu praćena javnim sastancima radi predstavljanja informacija i prikupljanja povratnih mišljenja zajednice. Komunikacija će se odvijati kombinacijom zvaničnih metoda, uključujući opštinske novine, internet sajtove, platforme društvenih mreža (npr. Facebook i Viber grupe) i štampane informativne materijale kao što su flajeri. Cilj je obezbediti široku javnu svest i značajno uključivanje kako bi stanovnici bili pripremljeni za predstojeće promene i mogli efikasno da iznesu svoje primedbe.

Zaključno, iako je svaka zajednica iznela svoje specifične izazove u vezi sa Projektom (detaljno prikazane za svaku zajednicu u Prilogu 1), nekoliko ključnih primedbi, zabrinutosti i predloga bilo je dosledno prisutno na svim lokacijama:

- Eksproprijacija i fizičko raseljavanje domaćinstava, uz izraženu zabrinutost zbog nedostatka blagovremenih i transparentnih informacija o obimu, procedurama i naknadama za eksproprijaciju (stanovnici svih posećenih naselja u opštinama Aleksinac, Niš i Paraćin).
- Uklanjanje ili premeštanje železničkih prelaza, uz zabrinutost zbog produženja putovanja, otežanog svakodnevnog kretanja i ograničenog pristupa školama, hitnim službama, prodavnicama, radnim mestima i poljoprivrednom zemljištu — posebno istaknuto u naseljima u Paraćinu (Žabare i Drenovac), Aleksincu (Trnjane i Korman) i Nišu (Mezgraja).
- Zabrinutost u vezi sa uklanjanjem ili premeštanjem železničkih stanica i stajališta iskazana je u naseljima Paraćin (Drenovac) i Aleksinac (Trnjane i Korman).
- Zabrinutost zbog podele zajednica na dva dela naročito je izražena među stanovnicima Paraćina (Žabare i Drenovac), Aleksinca (Trnjane, Vitkovac, Žitkovac) i Niša (Mezgraja).
- Zabrinutost zbog rizika od poplava u nižim delovima terena u blizini podvožnjaka, uz naglašavanje nepostojanja adekvatnih sistema za odvodnjavanje.
- Primedbe na nedostatak informacija o tehničkim rešenjima i projektovanju železničke pruge izražene su u svim posećenim zajednicama.
- Stanovnici svih posećenih lokalnih zajednica predložili su da IŽS organizuje posete na terenu i održi detaljne javne prezentacije planirane trase pruge, kako bi se unapredila informisanost i odgovorilo na njihove primedbe.
- Stanovnici većine posećenih zajednica predložili su izmenu planirane trase van naseljenih mesta, kako bi se izbegla eksproprijacija i povećala bezbednost.

5. PROGRAM O OBJAVLJIVANJU INFORMACIJA I UKLJUČIVANJU ZAINTERESOVANIH STRANA

5.1 Strategija postavljanja informacija na javni uvid

Glavni ciljevi aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana su informisanje, dostavljanje na javni uvid i pružanje konsultacija o različitim projektnim dokumentima i aktivnostima u ranoj fazi, kako bi se uspostavio dijalog sa relevantnim zainteresovanim stranama od faze planiranja projekta do njegove realizacije i eksploatacije.

Pravovremeno dostavljanje na javni uvid relevantnih informacija o projektu omogućava zainteresovanim stranama da razumeju rizike, uticaje i mogućnosti povezane sa projektom. Objavljivanje dokumenata takođe obezbeđuje da sve strane budu informisane o planovima, aktivnostima, fazama i procesima projekta, dajući im priliku da daju komentare i povratne informacije.

IŽS i zajmodavci će javno objaviti sledeći paket dokumenata vezanih za projekat, koji se tiču zaštite životne sredine i društvenih aspekata (paket za javni uvid), čim bude usvojen:

- Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP) i obrazac za podnošenje žalbi javnosti (Prilog 1);
- Procena uticaja na životnu sredinu i društvo (ESIA), uključujući Plan upravljanja životnom sredinom i društvenim aspektima (ESMP);
- Netehnički sažetak (NTS) ESIA-e;
- Okvir politike preseljenja (RPF);
- Akcioni plan preseljenja (RAP);
- Plan upravljanja biodiverzitetom;
- Ocena prihvatljivosti (Appropriate Assessment);
- Plan aktivnosti za zaštitu životne sredine i društva (ESAP).

Ovaj paket za javni uvid biće javno dostupan na srpskom i engleskom jeziku putem sledećih internet stranica:

- Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI): <http://www.mgsi.gov.rs/>
- IŽS: <https://infrazs.rs/>
- EIB: www.eib.org
- EBRD: www.ebrd.org
- Opština Paraćin: <https://www.parcin.rs>
- Opština Čičevac: <https://www.cicevac.rs>
- Grad Kruševac: <https://krusevac.ls.gov.rs/>
- Opština Aleksinac: <http://www.aleksinac.org>
- Grad Niš: <https://www.ni.rs>

Dokumenti će biti dostupni na ovim internet stranicama najmanje 120 kalendarskih dana, u skladu sa zahtevima zajmodavaca, i biće javno dostupni tokom celog trajanja projekta.

Objave o dostupnosti paketa za javni uvid biće postavljene na:

- Oglasi na oglasnim tablama (kao i na drugim često posećivanim mestima) i internet stranicama svih pogođenih lokalnih samouprava (Paraćin, Čičevac, Kruševac, Aleksinac i Niš);
- Oglasi na oglasnim tablama i na često posećivanim mestima u svim pogođenim naseljima/mesnim zajednicama (Naselja u opštini Paraćin: Vrapčane, 11. Kongres, Striža, Ratare, Sikirica, Drenovac; Naselja

u opštini Čičevac: Pojate, Lučina; Naselja u opštini Aleksinac: Vitkovac, Donji Ljubeš, Srezovac, Korman, Trnjane, Donji Adrovac, Prćilovica, Žitkovac, Moravac, Nozrina, Lužane, Tešica, Grejač, Veliki Drenovac; Naselja u Gradu Nišu: Mezgraja, Trupale; naselja u Gradu Kruševcu);

- Sve železničke stanice/stajališta koje trenutno funkcionišu kao zvanične stanice/stajališta.

Štampane kopije celokupnog paketa za javni uvid (na srpskom jeziku) biće dostupne u prostorijama IŽS i svih lokalnih samouprava uključenih u projekat, najmanje 15 dana pre javnih konsultacija, kao i tokom trajanja javnih konsultacija.

Relevantne zainteresovane strane (kao što je detaljno navedeno u Tabeli 4) biće obaveštene o javnom uvidu dokumenata, gde i kako mogu pristupiti dokumentima, kao i o načinu podnošenja komentara, pitanja i predloga IŽS-u.

Pored toga, celokupni paket za javni uvid će biti objavljen elektronski (na engleskom i srpskom jeziku) i biće otvoren za komentare zainteresovanih strana na sledećim internet stranicama:

- Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI): <http://www.mgsi.gov.rs/>
- IŽS: <https://infrazs.rs>
- EIB: www.eib.org
- EBRD: www.ebrd.org
- Opština Paraćin: <https://www.paracin.rs>
- Opština Čičevac: <https://www.cicevac.rs>
- Grad Kruševac: <https://krusevac.ls.gov.rs>
- Opština Aleksinac: <http://www.aleksinac.org>
- Grad Niš: <https://www.ni.rs>

Nakon što budu finalizovani, celokupni paket za javni uvid, kao i budući dokumenti, biće objavljeni na zvaničnom sajtu IŽS i na internet stranicama svih lokalnih samouprava uključenih u projekat, i biće dostupni do zvaničnog završetka projekta.

Informacije o projektu biće objavljivane putem radija, televizije, štampanih i elektronskih medija, kao i na zvaničnom sajtu IŽS.

Tokom realizacije projekta, svi dokumenti prethodno stavljeni na javni uvid, ukoliko budu ažurirani, biće ponovo objavljeni na isti način kao i prethodne verzije, uz organizovanje javnih konsultacija u skladu sa tim.

Dokumenti izvođača u vezi sa upravljanjem ekološkim i društvenim rizicima (npr. Plan upravljanja saobraćajem, Planovi za hitne intervencije, Kodeksi ponašanja zaposlenih i angažovanih radnika itd.) biće objavljeni na internet stranicama izvođača radova. Ovi dokumenti biće dostupni za javni uvid isključivo za informisanje, jer nisu predmet javnih konsultacija. Informacije o njihovom objavljivanju biće saopštene istim metodama koje se primenjuju za ovaj SEP.

IŽS će dati na javni uvid informacije o terminima aktivnosti na projektu i povezanim ažuriranjima u različitim medijima, novinama i na radiju, najmanje 15 dana pre početka planiranih aktivnosti ili javnih konsultacija.

Važno je napomenuti da sve opštine raspolažu i drugim sredstvima za objavljivanje informacija i postavljanje obaveštenja. Ovi kanali komunikacije razmatrani su tokom procesa uključivanja zainteresovanih strana, nakon čega su upućeni zvanični zahtevi za informacije svakoj opštini. Međutim, u trenutku pripreme ovog SEP-a, opština Čičevac i grad Niš su jedine lokalne samouprave koje su dostavile tražene informacije, koje su prikazane u sledećoj tabeli. Ove komunikacione kanale koristiće lokalne samouprave za distribuciju zvaničnih obaveštenja

vezanih za projekat. Kanali komunikacije dostupni u drugim opštinama biće dodati u ovaj deo SEP-a čim informacije budu dostavljene od strane opština.

Tabela 6: Dostupni načini komunikacije na lokalnom nivou

Opština	Zvanična kontakt tačka u opštini	Zvanična kontakt tačka u kancelarijama mesnih zajednica	Javni onlajn portali i društvene mreže
Ćićevec	Jovica Bogdanović – glavni kontakt u opštini Ćićevec Položaj: Šef Odeljenja za urbanizam, građevinarstvo i inspeksijske poslove Imejl: jovica.bogdanovic@cicevac.ls.gov.rs Elektronska pošta kancelarijei:: kabinet@cicevac.ls.gov.rs Telefon: 064/877-49-06 Telefon u kancelariji:: 037/811-260	MZ Lučine – Borko Živković, predsednik mesne zajednice Imejl: borkozivkovic2@gmail.com Telefon: 064/117-32-44	Zvanični veb-sajt opštine: www.cicevac.rs
	Opština Ćićevec, Kancelarija za saradnju/komunikaciju sa mesnim zajednicama i lokalnim stanovništvom Imejl: predsednik.skupstine@cicevac.ls.gov.rs Telefon: 037/811-260	MZ Ćićevec – Violeta Živadinović Rakić, predsednik mesne zajednice Imejl: violeta.cicevac@gmail.com Telefon: 062/872-55-46 MZ Pojate – Mira Arandjelović, predsednik mesne zajednice Imejl: mira.arandjelovic1972@gmail.com Telefon: 064/665-80-93	Lokalni onlajn portali i društvene mreže: “Ćićevec Info”: https://www.facebook.com/p/%C4%86i%C4%87evac-Info-100068914412804 “Opština Ćićevec”: https://www.facebook.com/p/Op%C5%A1tina-%C4%86i%C4%87evac-100063592057838
Kruševac	Informacije nisu dostupne u trenutku izrade SEP-a	Informacije nisu dostupne u trenutku izrade SEP-a	Informacije nisu dostupne u trenutku izrade SEP-a
Paraćin	Informacije nisu dostupne u trenutku izrade SEP-a	Informacije nisu dostupne u trenutku izrade SEP-a	Informacije nisu dostupne u trenutku izrade SEP-a
Aleksinac	Informacije nisu dostupne u trenutku izrade SEP-a	Informacije nisu dostupne u trenutku izrade SEP-a	Informacije nisu dostupne u trenutku izrade SEP-a
Niš	Prof. Miroslav Milutinović - glavni kontakt u opštini Crveni Krst Položaj: Predsednik opštine Imejl: dr.mmilutinovic@gmail.com Telefon: 065/833-00-01	MZ Mezgraja – Bratislav, predsednik mesne zajednice Telefon: 060/460-16-86 MZ Trupale – Slobodan Jovanović, predsednik mesne zajednice Telefon: 063/3105-989	Neki od javnih medijskih portala putem kojih se prenose obaveštenja: www.tvzonaplus.rs ; www.belami.rs ; www.narodne.com ;

5.2 Planirane konsultativne aktivnosti i metode

Lokacije svih sastanaka biće određene imajući u vidu potrebe ranjivih domaćinstava kojima su mogućnosti putovanja ograničene, pa će se sastanci organizovati, između ostalog, u prostorijama mesnih zajednica na području projekta. Takođe, sastanci će biti planirani u terminima koji omogućavaju prisustvo žena i poljoprivrednih radnika, uzimajući u obzir njihove specifične obaveze i potrebe.

1) Sastanci planirani tokom faze ESIA (uključujući postavljanje RAP-a na javni uvid)

IŽS, uz podršku Ekspertskog tima, planira da organizuje i održi najmanje četiri javna konsultativna sastanka tokom septembra 2025. godine, po jedan u svakoj od prethodno navedenih lokalnih samouprava, nakon postavljanja na javni uvid dokumenata navedenih iznad.

Pored ovih sastanaka, IŽS će organizovati i posebne diskusije u manjim grupama sa ranjivim grupama i njihovim predstavnicima na lokacijama koje omogućavaju lakši pristup osobama sa ograničenim mogućnostima putovanja (u prostorijama relevantnih mesnih zajednica).

Takođe, sastanci planirani tokom izrade ovog SEP-a biće održani u okviru ove faze. U tu svrhu, IŽS će organizovati odvojene sastanke sa identifikovanim zainteresovanim stranama.

IŽS, će uz podršku Projektantskog/Tehničkog tima i u koordinaciji sa Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, organizovati dodatne sastanke u svim pogođenim lokalnim zajednicama radi upoznavanja sa predloženim tehničkim rešenjima i opštim tehničkim aspektima projekta. Ovi sastanci biće održani u roku od prvih 60 dana od faze dostavljanja na javni uvid, čime će IŽS imati dovoljno vremena da razmotri i, gde je moguće, reši eventualne primedbe lokalne zajednice na predložena tehnička rešenja pre završetka te faze. Sastanci će biti održani pre početka pregovora vezanih za eksproprijaciju, kao i pre bilo kojih aktivnosti vezanih za izradu RAP-a. Na osnovu svega prethodno navedenog, tabela u nastavku prikazuje planirani raspored aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana.

Tabela 7: Preliminarni raspored tehničkih sastanaka

Aktivnost	Zainteresovane strane	Informacije/Materijali/ Metode komunikacije	Vremenski okvir/ Učestalost	Odgovornost	Očekivan i učesnici	Lokacija
Komunikacija sa pogođenim lokalnim samoupravama	Opštine, lokalno stanovništvo i privredni subjekti	Tehnički sastanci uživo Upoznavanje pogođenih zajednica sa predloženim tehničkim rešenjima – Detaljan raspored trase železnice (trasa, podvožnjaci, nadvožnjaci, prelazi)	Tokom prvih 60 dana perioda javnog uvida.	IŽS	- Rukovodilac pravnog tima IŽS / viši članovi tima - IŽS JUP – rukovodi	Lokacije će biti potvrđene u koordinaciji sa predstavnicima opština.
	Čičevac (Pojate / Lučane)		25. avgust 2025 (Preliminarno -	IŽS		Kancelarija mesne zajednice

Aktivnost	Zainteresovane strane	Informacije/Materijali/ Metode komunikacije	Vremenski okvir/ Učestalost	Odgovornost	Očekivani učesnici	Lokacija
		Lokacije i tehničke karakteristike pešačkih i drumskih prelaza	Biće određeno)		Iac/viši članovi • IŽS E&S Tim • PPF9 – Projekta ntski tim • PPF9 E&S Tim	(Preliminarno - Biće određeno)
	Paraćin (MZ Žabare / Drenovac)	- Planirana zatvaranja saobraćajnica i preusmerenja - Rešenje sistema za odvodnjavanje (propusti, upojne jame, nasipi)	26. avgust 2025 (Preliminarno - Biće određeno)	IŽS		Kancelarija mesne zajednice (Preliminarno - Biće određeno)
	Aleksinac (MZ Vitkovac / Trnjane / Prcilovica / Žitkovac)	- Bezbednost na prelazima u uslovima povećanih brzina vozova - Faze izgradnje i ukupna vremenska dinamika projekta	27. avgust 2025 (Preliminarno - Biće određeno)	IŽS		Kancelarija mesne zajednice (Preliminarno - Biće određeno)
	Kruševac	- Ukidanje železničkih stanica/stajališta i posledice po lokalni javni prevoz - Pregled područja planiranog za eksproprijaciju - Vremenski okvir eksproprijacije i pripadajućih pravnih postupaka	28. avgust 2025 (Preliminarno - Biće određeno)	IŽS		Kancelarija mesne zajednice (Preliminarno - Biće određeno)
	Niš (MZ Mezgraja I Trupale)	Vremenski okvir / okviri za razmenu informacija (finalizacija projektovanja, eksproprijacija, izgradnja)	29 avgust 2025 (Preliminarno - Biće određeno)	IŽS		Kancelarija mesne zajednice (Preliminarno - Biće određeno)

Realizacija projekta zahteva pribavljanje zemljišta, koje će se sprovoditi u ime IŽS u skladu sa Okvirom politike preseljenja (RPF). Kako bi se obezbedilo da sva fizička i ekonomska iseljenja izazvana projektom budu tretirana u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i standardima i zahtevima EBRD-a i EIB-a, razvijen je RPF koji je sastavni deo paketa za javni uvid. RPF je izrađen na osnovu idejnog projekta.

Međutim, procedura eksproprijacije još nije započeta. Kao deo procesa eksproprijacije biće neophodno pripremiti Akcioni plan preseljenja (RAP) u skladu sa RPF-om. Nakon izrade i usvajanja Glavnog projekta, biće pripremljen Elaborat o eksproprijaciji, nakon čega će biti doneta Odluka o javnom interesu. Ovi dokumenti će poslužiti kao osnova za početak izrade RAP-a.

Tokom pripreme RAP-a, IŽS će organizovati sastanke sa pogođenim licima radi predstavljanja dokumenta i odgovaranja na sva pitanja i nedoumice, sve u skladu sa metodologijom i rokovima detaljno navedenim u RPF-u. Procena je da će proces eksproprijacije početi krajem 2025. ili početkom 2026. godine. Nakon toga, IŽS će započeti organizaciju sastanaka sa licima pogođenim pribavljanjem zemljišta u prvom kvartalu 2026. godine.

IŽS će sve zainteresovane strane o tačnom datumu, vremenu i mestu održavanja sastanaka obavestiti najmanje 15 dana unapred, putem sledećih kanala:

- zvanični veb-sajt IŽS;
- oglasne table (kao i druga često posećivana mesta) i veb-sajtovi svih pogođenih lokalnih samouprava (Paraćin, Čičevac, Aleksinac, Kruševac i Niš);
- oglasne table i često posećivana mesta u svim pogođenim naseljima/mesnim zajednicama (naselja u opštini Paraćin: Vrapčane, 11. Kongres, Striža, Ratare, Sikirica, Drenovac; naselja u opštini Čičevac: Pojate, Lučina; naselja u opštini Aleksinac: Vitkovac, Donji Ljubeš, Srezovac, Korman, Trnjane, Donji Adrovac, Prčilovica, Žitkovac, Moravac, Nozrina, Lužane, Tešica, Grejač, Veliki Drenovac; naselja u Gradu Nišu: Mezgraja, Trupale; naselja u Gradu Kruševcu);
- lokalni radio, televizija, štampari i elektronski mediji;
- sve železničke stanice/stajališta koje trenutno funkcionišu kao zvanične.

Sva dostupna informacija i dokumentacija o projektu biće objavljeni javnosti najmanje 15 dana pre održavanja sastanaka.

Na sastancima će IŽS predstaviti obuhvat projekta, očekivane uticaje i planirane mere ublažavanja, kao i prikupiti komentare zainteresovanih strana na objavljeni paket dokumenata.

Učesnici će imati priliku da iznesu svoja mišljenja i primedbe u vezi sa projektom, kao i da predlože moguća rešenja za pokrenuta pitanja. JUP će u roku od 15 dana od svakog sastanka objaviti sažeti izveštaj o svim relevantnim pitanjima koja su izneta, uključujući obrazloženja za prihvatanje ili odbacivanje predloga.

Pored toga, po potrebi mogu biti organizovani individualni konsultativni sastanci sa zainteresovanim stranama.

2) Sastanci planirani tokom faze izgradnje:

- Tokom radova na izgradnji, IŽS će organizovati najmanje jedan javni konsultativni sastanak u svakoj pogođenoj lokalnoj samoupravi (Paraćin, Čičevac, Aleksinac i Niš) radi predstavljanja napretka projekta i prikupljanja povratnih informacija o uticajima građevinskih aktivnosti. Ukoliko bude potrebe, IŽS će organizovati dodatne sastanke u prostorijama mesnih zajednica na osnovu zahteva zainteresovanih strana, primljenih žalbi ili uvida tokom nadzora i boravka na terenu. Na sastancima će prisustvovati predstavnici izvođača radova i nadzornog inženjera.

Napomena: Ovi sastanci biće najavljeni i organizovani na isti način kao i sastanci planirani tokom ESIA faze. Svi komentari i predlozi biće dokumentovani i adekvatno razmotreni. JUP će objaviti sažeti izveštaj o svim relevantnim pitanjima koja su izneta, uključujući obrazloženja za prihvatanje ili odbacivanje predloga.

3) Sastanci planirani tokom faze nakon izgradnje / faze eksploatacije

IŽS će nastaviti komunikaciju sa relevantnim zainteresovanim stranama i nakon završetka građevinskih radova, kako bi se obezbedilo da svi relevantni aspekti i potencijalna operativna pitanja budu blagovremeno preneti. S tim u vezi, IŽS će sprovoditi aktivnosti sa sledećim zainteresovanim stranama, kako je definisano u Programu uključivanja zainteresovanih strana: OIP (nadležni organi, pogođene opštine, lokalna zajednica, mediji, nevladine organizacije, akademske institucije), pogođena fizička i pravna lica (PAPs), kao i zainteresovani i uključeni OIP subjekti.

5.3 Predložena strategija uključivanja ranjivih grupa

Posebna pažnja biće posvećena ranjivim grupama kako bi se osiguralo da njihovi stavovi budu saslušani, zabeleženi i uzeti u obzir u planiranju i realizaciji projekta.

Postoji veća verovatnoća da će ranjeni pojedinci ili domaćinstva (navedena u prethodnom delu) biti isključeni iz procesa ili neće moći u potpunosti da učestvuju u glavnom procesu konsultacija, te im je stoga potrebna posebna podrška i/ili prilagođene mere.

Shodno tome, konsultativne aktivnosti za ovaj projekat zasnovane su na principu uključivanja svih segmenata lokalnog društva, uključujući ranjive pojedince.

Neke od strategija koje će biti primenjene radi efikasnog uključivanja ranjivih grupa i pojedinaca su:

1. Obezbeđivanje dostupnosti informacija o svim planiranim javnim sastancima ne samo na veb-sajtovima IŽS i pet lokalnih samouprava, već i na oglasnim tablama i često posećivanim mestima u svim pogođenim naseljima/mesnim zajednicama.
2. Korišćenje odgovarajućih kanala komunikacije prilagođenih potrebama ranjivih grupa (npr. TV/radio za starije osobe ili udaljene zajednice) – uključujući obezbeđivanje da informacije o paketu za javni uvid budu plasirane putem lokalnih medija.
3. Uzimanje u obzir potreba žena organizovanjem sastanaka i javnih konsultacija u terminima pogodne za žene (uzimajući u obzir da su žene u Republici Srbiji često odgovorne za većinu kućnih poslova kao što su briga o deci, kuvanje i čišćenje).
4. Održavanje posebnih diskusija u manjim grupama sa ranjivim grupama i njihovim predstavnicima na lokacijama koje omogućavaju lakši pristup osobama sa ograničenim mogućnostima putovanja (u prostorijama relevantnih mesnih zajednica).
5. Organizovanje posebnih razgovora sa članovima romske zajednice ili njihovim predstavnicima, na jeziku koji razumeju (po potrebi na romskom), i na mestima blizu njihovog prebivališta ili na drugi način lako dostupnim njima.

Ove strategije su ugrađene u posebne komunikacione zahteve definisane u ovom SEP-u.

Tabela 8: Predložena strategija konsultacija

Ciljne zainteresovane strane		Glavne teme angažmana	Metode angažmana	Vremenski okvir	Odgovorna jedinica
Faza projekta - ESIA					
PAP: - Direktno i indirektno pogođene osobe, subjekti i zajednice - Putnici (lokalni putnici)	- Lica pogođena fizičkim iseljenjem, uključujući zaposlene u IŽS koji su zakupci; - Lica pogođena ekonomskim iseljenjem; - Preduzeća i zaposleni pogođeni fizičkim iseljenjem, uključujući poljoprivrednike; - Preduzeća i zaposleni pogođeni ekonomskim iseljenjem, uključujući poljoprivrednike; - Lokalne zajednice i lica koja žive u područjima gde će se izvoditi specifični radovi na projektu i koja su pogođena gubitkom pristupa infrastrukturi, ograničenjima u korišćenju komunalnih usluga, zatvaranjem stanica, bukom, prašinom, oštećenjima, emisijama, vibracijama itd.; - Ranjive grupe, domaćinstva i pojedinci; - Opštine pogođene projektom i relevantni sektori u njima; - Preduzeća u području projekta čije zemljište i/ili objekti nisu predmet ekonomskog i/ili fizičkog iseljenja; - Putnici, uključujući dnevne putnike (učenike, srednjoškolce, zaposlene u obližnjim gradovima) i turiste.	- Projektno rešenje i Prostorni plan za područje projekta - Izrada projekta, odgovornosti i vremenski rokovi - E&S dokumenti, procedure i prava - Stavljanje na javni uvid ESIA i RPF dokumenta - Principi, procedure i mere ublažavanja vezane za pribavljanje zemljišta i objekata - Opcije preseljenja i obnove sredstava za život - Ekološki i društveni rizici (osim preseljenja) i mere ublažavanja - Zdravlje i bezbednost zajednice - Uticaji saobraćaja i rešenja - Ranjivost i prava žena - Mehanizam za podnošenje žalbi i drugi kanali komunikacije - Koristi od projekta, uključujući mogućnosti zapošljavanja za osobe koje traže posao	- Javne konsultacije i sastanci sa zainteresovanim osobama i grupama u pogođenim opštinama - Fokus grupa sa ranjivim grupama - Intervjui sa svim licima pogođenim eksproprijacijom zemljišta u okviru socio-ekonomske ankete tokom izrade Plana preseljenja (RAP) - Objavljivanje relevantnih dokumenata i saopštenja za javnost - Saopštenja za štampu - Mehanizam za podnošenje žalbi	2025/2026	- Stručni tim - IŽS JUP uz podršku IŽS - Pravni tim, IŽS - Medijski centar i IŽS stručnjak za železnički saobraćaj

Ciljne zainteresovane strane		Glavne teme angažmana	Metode angažmana	Vremenski okvir	Odgovorna jedinica
- Agencije železničkog sektora - Operateri u transportu	- Srbija Kargo - Srbijavoz - Privatni operateri u transportu	- Izrada projekta - Vremenski okviri projekta i odgovornosti - Plan upravljanja saobraćajem	- Mesečni sastanci sa Srbija Kargo, Srbijavozom i privatnim operaterima u transportu - Telefonska, mejl i pisana komunikacija - Onlajn objave i saopštenja za javnost - Mehanizam za podnošenje žalbi	Tokom celokupnog razvoja i sprovođenja projekta	- Stručni tim - IŽS JUP i IŽS stručnjak za železnički saobraćaj
OIP: - Lokalni javni servisi/javne komunalne službe - Lokalni servisi hitnih službi - Relevantne nacionalne institucije - Relevantne lokalne institucije - NVO (nevladine organizacije)	- Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture - Ministarstvo finansija - Ministarstvo za evropske integracije - Ministarstvo unutrašnjih poslova - Ministarstvo zaštite životne sredine - Nacionalne zajednice - Institut za zaštitu spomenika kulture Srbije i instituti i agencije za zaštitu kulturnog nasleđa na nacionalnom i lokalnom nivou - Javna preduzeća (JP) Putevi Srbije - Javna vodoprivredna kompanija (JVK) Srbijavode - Institut za arheologiju, Beograd - Nacionalni savet romske nacionalne manjine Republike Srbije (Romska asocijacija u Čupriji – Romi sa Morave) - Lovački savez Srbije - Prirodnački muzej - Biološki fakultet Univerziteta u Beogradu	- Projektovanje, budžetiranje, razvoj, vremenski okviri i odgovornosti - E&S dokumenti, procedure i planovi - Principi, procedure i mere ublažavanja vezane za eksproprijaciju zemljišta i objekata - Ekološki i socijalni rizici (osim preseljenja) i konkretne mere ublažavanja - Stavljanje na javni uvid ESIA i RAP dokumenata - Zdravlje i bezbednost zajednice - Plan upravljanja saobraćajem - Potencijalni priliv radne snage usled građevinskih radova - Uticaji na kulturno nasleđe - Uticaj na ranjive grupe	- Javne konsultacije u pogođenim opštinama - Sastanci i razmena dokumentacije - Telefonska i pisana komunikacija radi najave aktivnosti uključenja zainteresovanih strana i dostavljanja izveštaja - Objavljivanje relevantnih dokumenata i saopštenja za javnost	2025/2026	- Stručni tim - IŽS JUP uz podršku IŽS pravnog tima, IŽS medijskog centra i IŽS stručnjaka za železnički saobraćaj

Ciljne zainteresovane strane		Glavne teme angažmana	Metode angažmana	Vremenski okvir	Odgovorna jedinica
	- Rudarsko-geološki fakultet Univerziteta u Beogradu - Saobraćajni fakultet Univerziteta u Beogradu - Evropska investiciona banka (EIB) - Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)				
Mediji	Nacionalni i lokalni mediji (radio, televizija, novine)	Ključni rokovi projekta	Saopštenja za štampu	Po potrebi	IŽS JUP i IŽS
Faza izgradnje					
PAP: - Direktno i indirektno pogođene osobe - Zajednice	- Osobe pogođene fizičkim preseljenjem, uključujući i zaposlene u IŽS kao zakupce; - Osobe pogođene ekonomskim preseljenjem; - Preduzeća i zaposleni pogođeni fizičkim preseljenjem, uključujući poljoprivrednike; - Preduzeća i zaposleni pogođeni ekonomskim preseljenjem, uključujući poljoprivrednike; - Lokalna zajednica i osobe koje žive u oblastima u kojima će se izvoditi specifični radovi na projektu, a koje su pogođene gubitkom pristupa infrastrukturi, ograničenjem komunalnih usluga, zatvaranjem stanica, bukom, prašinom, oštećenjima, emisijama, vibracijama i sl.; - Predsednici mesnih zajednica;	- Održavanje svesti o ekološkim i bezbednosnim praksama u lokalnim zajednicama, sa posebnim akcentom na pripremu i reagovanje u vanrednim situacijama - Praćenje stavova zajednice prema projektu - Priprema i reagovanje u vanrednim situacijama - Trajanje građevinskih radova - Ekološki i socijalni rizici (osim preseljenja: rad i radni uslovi, zaštita na radu, bezbednost i sigurnost) i mere ublažavanja - Razvoj projekta, koordinacija odgovornosti sa angažovanim izvođačem/izvođačima i vremenski okviri	- IŽS/izvođač(i) komunikacioni službenik/ci na terenu - Komunikacione aktivnosti IŽS CLO - Objavljivanje pisanih informacija kao što su poster i flajeri - Onlajn objave i saopštenja za javnost - Mehanizam za podnošenje žalbi - Izveštaji o monitoringu	Tokom perioda izgradnje, po potrebi, u svim pogođenim opštinama i u sedištu IŽS	- IŽS JUP - Konsultanti za nadzor - Izvođači i podizvođači

Ciljne zainteresovane strane		Glavne teme angažmana	Metode angažmana	Vremenski okvir	Odgovorna jedinica
	- Ranjive grupe, domaćinstva i pojedinci; - Opštine pogođene projektom i relevantni sektori; - Preduzeća na području projekta čije zemljište i/ili objekti nisu predmet ekonomskog i/ili fizičkog preseljenja; - Putnici, uključujući svakodnevne putnike (studenti, srednjoškolci, zaposleni u obližnjim gradovima) i turiste.				
- Putnici - Operateri u transportu	- Lokalni putnici, turisti - Srbija Kargo - Srbijavoz - Privatni operateri u transportu	Plan upravljanja saobraćajem, uključujući saobraćajnu signalizaciju	- IŽS/izvođač službenik za komunikaciju na terenu - Komunikacione aktivnosti IŽS CLO - Objavljivanje pisanih informacija kao što su posteri - Onlajn objave i saopštenja za javnost - Mehanizam za podnošenje žalbi	Tokom perioda izgradnje, po potrebi, u svim pogođenim opštinama i u sedištu IŽS	- IŽS JUP - Konsultanti za nadzor - Izvođač i podizvođači
FAZA NAKON IZGRADNJE/FAZA EKSPLOATACIJE					
Ciljne zainteresovane strane		Glavne teme angažovanja	Korišćene metode angažovanja	Vremenski okvir	Odgovorna Jedinica
OIP (Ostale zainteresovane strane)	- Državna tela, pogođene opštine - Lokalna zajednica - Mediji, NVO - Akaderske institucije	- Koordinacija aktivnosti i odgovornosti - Ekološki i socijalni aspekti - Uticaji na zdravlje i bezbednost - Mogućnosti zapošljavanja - Inspeksijske aktivnosti	- Sastanci - IŽS/izvođač komunikacioni službenik na terenu - Telefonska, mejl i pisana razmena informacija (kao što su flajeri) - Onlajn objave i saopštenja za javnost - Izveštaji mehanizma za podnošenje žalbi (MPŽ) - Izveštaji o monitoringu	Tokom faze nakon izgradnje/ eksploatacije, po potrebi, u svim pogođenim opštinama i u sedištu IŽS	IŽS JUP

Ciljne zainteresovane strane	Glavne teme angažmana	Metode angažmana	Vremenski okvir	Odgovorna jedinica
Zainteresovane strane pogođene projektom Ostale zainteresovane strane koje učestvuju	■ OESMP – plan upravljanja ekološkim i socijalnim aspektima u fazi eksploatacije (izrada i sprovođenje) ■ Izveštaji o završetku i monitoring ■ Opšta operativna bezbednost ■ Iskliznuća voza ■ Rizici za železničko osoblje ■ Transport opasnih materija ■ Bezbednost pešaka ■ Održavanje infrastrukture	■ Sastanci i drugi odgovarajući oblici komunikacije ■ Revizije i istrage ■ Obuke i edukacija ■ Mehanizam za podnošenje žalbi	■ Po potrebi	■ IŽS odeljenja za bezbednost i održavanje ■ IŽS JUP ■ IŽS medijski centar

6. ODGOVORNOSTI ZA SPROVOĐENJE PROGRAMA UKLJUČIVANJA ZAJNTERESOVANIH STRANA

IŽS će biti odgovoran za:

- Dalje planiranje i sprovođenje aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana propisanih ovim SEP-om, kao i drugih potrebnih aktivnosti razmene informacija, javnog uvida i konsultacija;
- Funkcionisanje mehanizma za podnošenje žalbi;
- Obezbeđivanje dovoljnih kapaciteta što se tiče ljudstva i budžeta za planirane aktivnosti.

Sledeća tabela definiše glavne upravljačke funkcije tokom procesa uključivanja zainteresovanih strana.

Tabela 8: Upravljačke funkcije i odgovornosti u procesu uključivanja zainteresovanih strana

Akter	Odgovornosti u uključivanju zainteresovanih strana
IŽS JUP	1. Sprovođenje mehanizma za podnošenje žalbi, uključujući vođenje registra žalbi 2. Postavljanje IŽS službenika za vezu sa zajednicom 3. Objavljivanje dokumenata i priprema sadržaja za IŽS veb-sajt 4. Priprema izveštaja za EBRD, EIB i zainteresovane strane 5. Obavljanje komunikacije sa generalnim direktorom IŽS radi obezbeđenja dovoljnog budžeta i ljudskih resursa za planirane aktivnosti 6. Izgradnja odnosa sa pogođenim opštinama i drugim javnim institucijama relevantnim za Projekat 7. Monitoring, evaluacija, ažuriranje SEP-a i izveštavanje u vezi sa sprovođenjem SEP-a
Službenici za vezu sa zajednicom IŽS (IŽS CLO)	1. Odgovorni za komunikaciju sa lokalnim stanovništvom i predstavnicima pogođenih opština 2. Pružaju podršku funkcionisanju mehanizma za podnošenje žalbi u skladu sa instrukcijama IŽS JUP
IŽS medijski centar	1. Aktivnosti promocije projekta 2. Uključivanje medija i drugih relevantnih javnih aktera u vezi sa njihovim komunikacionim aktivnostima koje se tiču projekta
Pogođene opštine	1. Pružanje podrške aktivnostima IŽS vezanim za organizaciju javnih konsultacija, funkcionisanje mehanizma za podnošenje žalbi i dostavljanje ESIA dokumenata na javni uvid 2. Prijem svih pitanja koja mogu izazvati povećanu zabrinutost i pravovremeno upozoravanje IŽS JUP 3. Opštine će postaviti kutije za žalbe u svojim opštinskim kancelarijama.
Stručni tim	1. Sprovođenje planiranih aktivnosti konsultacija i razmene informacija propisanih ovim SEP tokom izrade ESIA i pratećih planova i istraživanja (do usvajanja RAP-a) 2. Vođenje evidencije angažovanja zainteresovanih strana do usvajanja RAP-a 3. Priprema plakata za mehanizam za podnošenje žalbi, javne konsultacije i informacije o bezbednosti migranata

Materijalna sredstva stavljena na raspolaganje od strane IŽS biće:

- Deo IŽS veb-sajta posvećen Projektu;
- Registar žalbi i evidencija angažovanja zainteresovanih strana (poželjno oba u elektronskom obliku);
- Ostali materijalni resursi, kao što su štampani dokumenti koji će se koristiti (dokumenti, plakati i sl.), u skladu sa potrebama Projekta.

Da bi se obezbedilo uspešno sprovođenje SEP-a, Projekat će se oslanjati na postojeće sektore, kanale za razmenu informacija i procedure IŽS. Po potrebi, IŽS će mobilisati dodatne ljudske i materijalne resurse za sprovođenje SEP-a i upravljanje mehanizmom za podnošenje žalbi.

Imajući u vidu da se od Projekta očekuje angažovanje različitih (pod)izvođača, IŽS će kroz tendersku dokumentaciju i ugovore sa (pod)izvođačima obezbediti sledeće:

- Dobre odnose između angažovanih (pod)izvođača i zainteresovanih strana, naročito pogođenih opština i lokalnog stanovništva;
- Usklađenost angažovanih (pod)izvođača sa standardima i obavezama propisanim ovim SEP-om;
- Da je osoblje (pod)izvođača organizovano, obučeno i iskusno u sprovođenju zahtevanih standarda i obaveza u vezi sa uključivanjem zainteresovanih strana;
- Praćenje aktivnosti (pod)izvođača vezanih za uključivanje zainteresovanih strana.

7. MEHANIZAM ZA PODNOŠENJE ŽALBI

Mehanizam za podnošenje žalbi razvijen je na način koji obezbeđuje da proces upravljanja žalbama bude organizovan i sproveden na kulturološki prihvatljiv način, imajući u vidu diskreciju, objektivnost, osetljivost, odgovornost i jednak pristup mehanizmu za sve zainteresovane strane projekta.

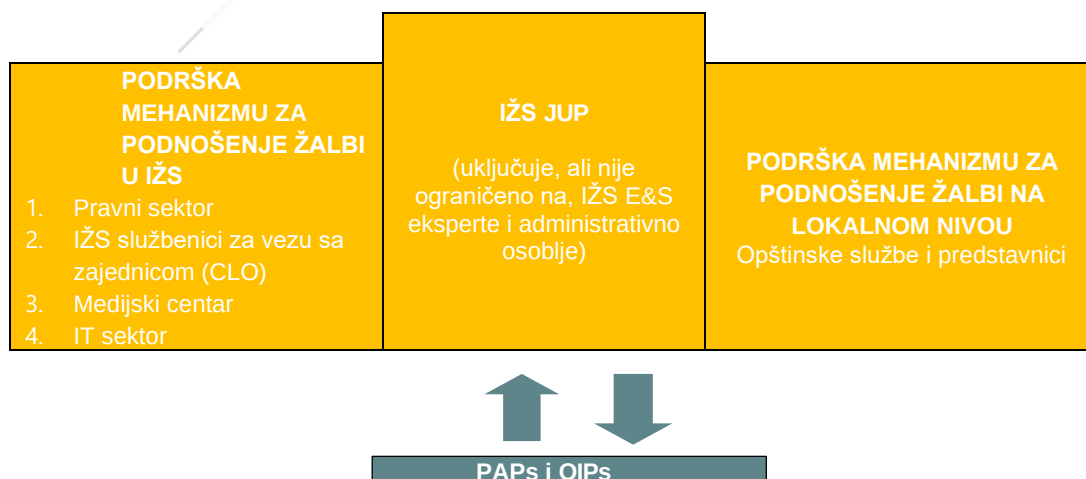
Ovaj deo SEP-a sadrži sve relevantne informacije o uspostavljanju, upravljanju, dostupnosti i načinu pristupa mehanizmu za podnošenje žalbi, komunikaciji i stavljanje na javni uvid informacija značajnih za pravilnu implementaciju Mehanizma za podnošenje žalbi. Pored odgovornosti za upravljanje i sprovođenje Mehanizmom za podnošenje žalbi, dokument sadrži kontakt informacije, kao i detalje o procedurama mehanizma, procesima donošenja odluka i obrazac za podnošenje žalbe (Prilog 1). Na kraju, SEP sadrži informacije o vremenskim okvirima koji se odnose na upravljanje mehanizmom za podnošenje žalbi, odnosno detalje o potvrdi prijema žalbe, očekivanom roku za odgovaranje na žalbe, kao i informacije o stavljanju na javni uvid podataka vezanih za MPŽ i širenju tih informacija među zainteresovanim stranama projekta.

7.1 Pregled mehanizma za podnošenje žalbi

IŽS će biti zadužen za upravljanje procesom mehanizma za podnošenje žalbi tako što će vršiti diseminaciju informacija o procesu funkcionisanja mehanizma lokalnim samoupravama u području projekta i administrirati proces mehanizma za podnošenje žalbi. To znači da će IŽS biti odgovoran za prijem i upravljanje žalbama, uključujući pružanje odgovora zainteresovanim stranama (potvrđivanje prijema žalbi, odgovaranje na žalbe, evidentiranje žalbi u registru žalbi i izveštavanje EBRD-u i EIB-u u vezi sa žalbama).

Glavnu ulogu u IŽS JUP imaju menadžer JUP-a, menadžer za ekološki i socijalni uticaj u IŽS i IŽS stručnjak za zaštitu životne sredine (zajedno: IŽS E&S ekspertima), uz podršku administrativnog osoblja. Mehanizam će se koristiti kao direktan kanal komunikacije sa zainteresovanim stranama projekta, odnosno sa svim zainteresovanim akterima, pri čemu će sam mehanizam biti operativan tokom svih faza projekta (uključujući period pre izgradnje, izgradnju i eksploataciju). Glavna svrha mehanizma za podnošenje žalbi odnosi se na rešavanje primedbi, komentara, pitanja, predloga ili žalbi zainteresovanih strana. Aspekti koji mogu biti obuhvaćeni mehanizmom mogu se odnositi na:

- Stvarnu štetu, povrede ili gubitke (ili percipiranu štetu);
- Neprijatne incidente, uključujući neprimereno ponašanje osoblja vezanog za Projekat;
- Sprovođenje projekta koje odstupa od zvaničnog plana;
- Opštu zabrinutost ili komentare vezane za Projekat.

Slika 4: Indikativna organizacija mehanizma za podnošenje žalbi

Informacije o dostupnosti mehanizma za podnošenje žalbi biće dostupne na:

- Na veb-sajtovima IŽS i svih pogođenih lokalnih samouprava;
- Na oglasnim tablama (na mestima koja se često posećuju) svih pogođenih lokalnih opština;
- Na svim železničkim stanicama/stajalištima koje trenutno funkcionišu kao zvanične stanice/stajališta.

IŽS će sarađivati sa lokalnim samoupravama u zajedničkim naporima na uspostavljanju funkcionalnog mehanizma za podnošenje žalbi i informisanju zainteresovanih strana o ulozi i funkciji mehanizma, kontakt osobama, kanalima za prijem i procedurama za podnošenje žalbi. IŽS će organizovati svoje službenike za vezu sa zajednicom (CLO) tako da pokrivaju veće oblasti koje obuhvataju nekoliko naselja i/ili opština i pružati podršku IŽS JUP u dvosmernoj komunikaciji sa lokalnim zvaničnicima i stanovništvom.

7.2 Procedura i administracija podnošenja žalbi

Sve žalbe mogu se podneti IŽS-u putem kutije za žalbe, telefonom, poštom, elektronskom poštom, IŽS službenicima za vezu sa zajednicom ili preko pogođene opštine. Kutije za žalbe biće postavljene u svakom lokalnom opštinskom uredu i biće dostupne tokom svih faza projekta. Tokom faze izgradnje, pored kutija u opštinskim kancelarijama, kutije za žalbe biće postavljene i na gradilištu, odnosno u kancelariji glavnog izvođača na terenu i u kampovima izvođača.

IŽS će uspostaviti kanal komunikacije sa pogođenim opštinama koje će ići direktno ili preko službenika IŽS za komunikaciju sa zajednicom, i IŽS jedinice za upravljanje projektima za sve relevantne žalbe koje dobiju od lokalnih stanovnika ili organizacija. Evidentiranje žalbe u okviru mehanizma ne isključuje niti sprečava podnošenje zahteva za rešavanje problema nadležnim organima, sudskim ili drugim, u bilo koje vreme, u skladu sa pravnim okvirom Srbije (sudovi, inspekcije, Ombudsman itd.).

Prijavljene žalbe biće evidentirane u Registru žalbi i potvrda o prijemu biće dostavljena u roku od 7 dana od prijema. Klasifikacija žalbi vršiće se na osnovu karakteristika podnosioca žalbe (npr. ranjive grupe, osobe sa invaliditetom i dr.) i prirode žalbe.

Po evidentiranju, menadžer jedinice za upravljanje projektima IŽS-a za ekološki i socijalni uticaj, koji je zadužen za koordinaciju mehanizma za podnošenje žalbi, sprovedeće brzu procenu da bi se utvrdila priroda žalbe i stepen ozbiljnosti. U roku od 7 dana od evidentiranja, žalbe će biti dodeljene nadležnom stručnjaku ili sektoru unutar IŽS, konsultantu ili inženjeru za nadzor, dok će podnosilac žalbe biti obavešten da je slučaj registrovan i uskoro će dobiti informacije o planiranim aktivnostima i odgovornoj jedinici (stručnjaku). Žalba će potom biti proverena tako što će se uložiti napor da se razume problem iz perspektive podnosioca žalbe i da se razjasni koje akcije on/ona očekuje. Nadležni sektor za temu žalbe istražiće činjenice i okolnosti i izneti odgovor podnosiocu žalbe. Podnosilac žalbe treba da bude obavešten o konačnoj odluci najkasnije 30 dana nakon prijema žalbe. Žalba se smatra zatvorenom nakon što se potvrdi sprovođenje rešenja. U hitnim situacijama, sve faze ovog procesa biće skraćene koliko je moguće.

Odluka će sadržati jasno obrazloženje žalbe, jasnu presudu i preporuke za pravično rešenje, kao i predloge mera za izmene budućeg ponašanja koje je izazvalo žalbu, kao i predloge mera za naknadu štete ukoliko mere ublažavanja ne mogu otkloniti štetu ili povredu. Odluka će biti u pisanoj formi i biće dostavljena osobi koja je podnela žalbu, kao i svim drugim osobama ili entitetima na koje se preporuke i mere odnose ili koji su po zakonu obavezni da ih sprovedu. Ukoliko podnosilac prihvati odluku (ili ukoliko odgovorni sektor smatra da je potrebno

hitno rešavanje), a postoji mogućnost da se problem reši, menadžer jedinice za upravljanje projektima IŽS-a za ekološki i socijalni uticaj će reagovati brzo i efikasno.

Žalbe se mogu podneti anonimno. U slučaju anonimne žalbe, menadžer jedinice za upravljanje projektima IŽS-a za ekološki i socijalni uticaj će istražiti žalbu i doneti konačnu odluku koja će biti objavljena na oglasnoj tabli na mestu gde je žalba podneta.

JUP IŽS-a će voditi Registar žalbi, koji će obuhvatati žalbe primljene putem svih kanala za prijem, sa svim potrebnim elementima za razdvajanje žalbi po polu podnosioca, kao i po tipu žalbe. Lični podaci svakog podnosioca žalbe biće zaštićeni u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Zainteresovane strane se ohrabruju da sve žalbe, primedbe i upite šalju na sledeće kontakt tačke:

Tabela 9: Kontakt podaci IŽS PIU

Opis	Kontaktni podaci
Sprovodilačka institucija:	Infrastruktura železnica Srbije
Glavni kontakt:	Ana Kopren Menadžer projekta za ekološki i socijalni uticaj u JUP
Adresa:	Nemanjina 6, Beograd 11000, R. Srbija
E-pošta:	ana.kopren@srbrail.rs infobgnis@srbrail.rs

7.3 Odgovornosti JUP IŽS-a, monitoring i izveštavanje o žalbama

IŽS JUP će biti odgovoran za:

- Upravljanje procedurom mehanizma za podnošenje žalbi;
- Vođenje Registra žalbi o primljenim prigovorima;
- Razmenu informacija sa pogođenim opštinama i (pod)izvođačima o podnetim žalbama;
- Sumiranje i analiza kvalitativnih podataka i objavljivanje polugodišnjih izveštaja o mehanizmima za podnošenje žalbi IŽS JUP/EIB/EBRD;
- Praćenje nerešenih pitanja i predlaganje mera za njihovo rešavanje.

Polugodišnji izveštaji o projektu za EIB i EBRD biće dopunjeni odeljkom vezanim za mehanizam za podnošenje žalbi, koji će sadržati ažurirane informacije o statusu sprovođenja mehanizma, u skladu sa odredbama ovog SEP-a.

8. MONITORING I IZVEŠTAVANJE

Izveštavanje zainteresovanim stranama

Što se tiče izveštavanja, IŽS će uspostaviti kanal koji će se koristiti za izveštavanje zajednicama i pojedincima pogođenim i zainteresovanim za Projekat.

Informacije o aktivnostima uključivanja javnosti koje je Projekat preduzeo treba da budu prenete zainteresovanim stranama putem stavljanja na javni uvid zasebnog polugodišnjeg izveštaja o interakciji Projekta sa zainteresovanim stranama – koji će biti dostupan na veb-sajtu IŽS i, ukoliko je primenljivo, na veb-sajtovima pogođenih opština. Ovaj izveštaj će sadržati broj i vrstu konsultacija i sastanaka, teme koje su razmatrane i preduzete mere, broj primljenih žalbi u izveštajnom periodu i broj onih koje su rešene u predviđenom roku, kao i broj objavljenih ili emitovanih materijala u medijima.

IŽS će takođe održavati redovnu komunikaciju u vezi sa povratnim informacijama sa lokalnim zajednicama. Ove povratne informacije koristiće se kao sredstvo za podsticanje prihvatanja projekta od strane zajednice i unapređenje interakcije sa zajednicom u celini. IŽS će učiniti dostupnim relevantne informacije zainteresovanim stranama o tome kako su njihovi stavovi uzeti u obzir ili kako su drugačije tretirani tokom projektovanja i planiranja faze izgradnje, uključujući i mere ublažavanja i/ili kompenzacije/otklanjanja posledica, kao i razloge za neprihvatanje njihovih zahteva.

Stručni tim će pružati podršku IŽS-u u pripremi izveštaja do završetka glavne faze ESIA (tj. do usvajanja RAP-a).

8.1 Izveštavanje EIB-u i EBRD-u i interno izveštavanje u IŽS

IŽS je dužan da prati sprovođenje ovog SEP-a i funkcionisanje mehanizma za podnošenje žalbi, kao i da o tome izveštava EIB i EBRD. Nakon potpisivanja ugovora o zajmu, IŽS će biti odgovoran za pripremu izveštaja o monitoringu, dokumentovanje ekoloških i socijalnih performansi Projekta i njihovo dostavljanje EIB-u i EBRD-u na polugodišnjem nivou. Ovi izveštaji biće deo ukupnih zahteva za izveštavanje o napretku kako je navedeno u relevantnim finansijskim ugovorima.

Izveštaji će sadržati odeljke posvećene uključivanju zainteresovanih strana i mehanizmu za podnošenje žalbi. Tabela 5 predlaže sveobuhvatan skup indikatora vezanih za performanse angažovanja zainteresovanih strana. Ostvarenje ovih indikatora oslanjaće se na informacije iz Evidencije angažovanja zainteresovanih strana i Registra žalbi.

Periodični rezimei i interni izveštaji o javnim žalbama, upitima ili incidentima, zajedno sa statusom sprovođenja povezanih korektivnih/preventivnih mera, biće prikupljeni od strane Jedinice za upravljanje projektima. JUP će koristiti ove informacije da identifikuje oblasti u kojima je potrebno ojačati angažovanje zainteresovanih strana, kao i gde su potrebni dodatni finansijski ili ljudski resursi i obuke. JUP će o tome pravovremeno obavestavati rukovodstvo IŽS, u skladu sa internim dogovorima unutar IŽS-a.

Tabela 10: Indikatori monitoringa (indikatori performansi angažovanja zainteresovanih strana)

Indikator	Kako će se pratiti	Odgovoran	Učestalost
Uključenost pogođenih strana			
Broj, datum i mesto održavanja sastanaka/konsultacija sa PAP-ovima i broj učesnika na sastancima	Zapisnik sa sastanaka	IŽS JUP	Polugodišnji
Ranjive grupe/pojedinci kojima su dostavljene informacije o Projektu; broj, datum, mesto i tip sastanaka/komunikacije sa ranjivim grupama/pojedincima	Zapisnici sa sastanaka i ankete	IŽS JUP	Polugodišnji
Broj muškaraca i žena koji su prisustvovali svakom od sastanaka	Spisak prisutnih	IŽS JUP	Polugodišnji
Za svaki sastanak, broj i priroda primljenih komentara, dogovorene mere, status tih mera i način na koji su komentari uključeni u E&S sistem upravljanja projektom ili u projektno rešenje.	Zapisnik sa sastanaka	IŽS JUP	Polugodišnji
Uključenost drugih zainteresovanih strana			
Broj i priroda aktivnosti uključivanja sa drugim zainteresovanim stranama, razvrstano po kategorijama zainteresovanih strana (NVO i dr.)	Zapisnik sa sastanaka	IŽS JUP	Polugodišnji
Mehanizam za podnošenje žalbi			
Broj primljenih žalbi razvrstan po polu podnosioca i načinu prijema (telefon, e-pošta, razgovor)	Evidencija žalbi	IŽS JUP	Polugodišnji
Broj žalbi primljenih od pogođenih lica i eksternih zainteresovanih strana	Evidencija žalbi	IŽS JUP	Polugodišnji
Broj žalbi koje su (i) otvorene, (ii) otvorene duže od 30 dana, (iii) rešene i zatvorene, (iv) broj odgovora koji nisu zadovoljili podnosioca žalbi, (v) broj žalbi prosleđenih sudu/državnim organima.	Evidencija žalbi	IŽS JUP	Polugodišnji
Prosečno vreme trajanja procesa rešavanja žalbi, razvrstano po polu podnosilaca i kategorijama žalbi	Evidencija žalbi	IŽS JUP	Polugodišnji
Trendovi tokom vremena i uporedni pregled broja, kategorija i lokacija žalbi u odnosu na prethodne periode	Evidencija žalbi	IŽS JUP	Polugodišnji

PRILOG 1: OBRAZAC ZA PODNOŠENJE ŽALBE

Referentni broj:

Puno ime

Napomena: možete ostati anonimni ako to želite ili zatražiti da vaš identitet ne bude otkriven trećim licima bez vaše saglasnosti. U slučaju anonimnih žalbi, odluka će biti objavljena na lokalnoj oglasnoj tabli na mestu gde je žalba podneta.

Ime: _____, Prezime: _____

☐ Želim da podnesem žalbu anonimno

Pol podnosioca žalbe (popunjavanje ovog polja je opciono)

☐ Muško ☐ Žensko ☐ Drugo _____ (molimo označite)

☐ Zahtevam da moj identitet ne bude otkriven bez moje saglasnosti

Kontakt podaci

Molimo označite na koji način želite da vas kontaktiramo (pošta, telefon, e-pošta).

☐ Poštom: Molimo navedite adresu za dopisivanje:

☐ Telefonom: _____

☐ E-poštom: _____

☐ Želim da ostanem anonimna / anonimna

Željeni jezik za komunikaciju ☐ Srpski ☐ Drugi _____ (molimo navedite)

Opis incidenta ili žalbe (Šta se dogodilo? Gde se dogodilo? Kome se dogodilo? Koji je rezultat problema? Kako biste želeli da se problem koji prijavljujete reši?)

☐ Pojedinačni incident/žalba (datum dd/mm/202_) ☐ Dogodilo se više puta (koliko puta? _____)

☐ Trenutno traje (problem je i dalje prisutan)

Potpis: _____, Datum: dd/mm/202_

Kontakt IŽS:

Infrastruktura železnica Srbije

Ana Kopren

Menadžer projekta za ekološki i socijalni uticaj u PIU

Nemanjina 6, Beograd 11000, Republika Srbija

ana.kopren@srbrail.rs

infobgnis@srbrail.rs

Republic of
Serbia
Ministry of
European
Integration

This project is
funded by
the European
Union

**#ЕУ
ЗА ТЕБЕ**

